Gemeente Oldenzaal

4. Programma's

4.1 Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en vernieuwend bestuur

Wat houdt het programma in?

Wij zijn een gemeente die open, duidelijk, dichtbij en veilig is. Inwoners weten wat er speelt, begrijpen hoe besluiten worden genomen en kunnen tijdig meedenken over plannen die hen raken. We luisteren naar ideeën en ervaringen uit de samenleving en laten zien wat we daarmee doen.

Onze dienstverlening is persoonlijk, toegankelijk en begrijpelijk, met heldere communicatie en goede ondersteuning. Samen met inwoners, ondernemers en partners werken we aan veilige, leefbare wijken en een weerbare samenleving, zodat de gemeente zichtbaar, benaderbaar en betrokken blijft.

4.1.1 Doelen en prestaties programma 1

Ambitie: Een betrouwbare en toegankelijke gemeente met een gezicht

De (digitale) toegankelijkheid van onze dienstverlening
We bieden toegankelijke en betaalbare (digitale) dienstverlening die aansluit bij de wensen en mogelijkheden van onze inwoners. Daarbij zorgen we ervoor dat inwoners onze dienstverlening zowel digitaal als met passende ondersteuning kunnen gebruiken. Dit blijft belangrijk omdat digitalisering steeds verder toeneemt, terwijl niet iedereen in dezelfde mate digitaal vaardig is of digitale voorzieningen zelfstandig kan gebruiken.

Digitale Overheid
In 2027 zetten we de ondersteuning van inwoners bij digitale dienstverlening voort en ontwikkelen we deze verder. Dit doen we onder meer via het Informatiepunt Digitale Overheid bij de Bibliotheek Oldenzaal. Hier kunnen inwoners terecht voor laagdrempelige hulp bij vragen over digitale overheidsdiensten.

Daarnaast verbeteren we de digitale toegankelijkheid van onze websites en apps. In 2027 gaan we concreet aan de slag met de bevindingen uit de toegankelijkheidsaudit van www.oldenzaal.nl. Op basis daarvan voeren we verbeteringen door om de website beter te laten voldoen aan de geldende toegankelijkheidseisen en de gebruiksvriendelijkheid voor alle inwoners te vergroten. Zo zorgen we ervoor dat de verdere digitalisering van onze dienstverlening niet leidt tot nieuwe drempels voor inwoners.

Toekomstbestendig Informatiemanagement en ICT
In 2027 werken we verder uit hoe Oldenzaal de bestaande IT-samenwerking met de gemeente Hengelo kan uitbreiden met taken op het gebied van informatiemanagement. Dit is nodig om wettelijke taken goed uit te voeren, de dienstverlening aan inwoners op niveau te houden en mee te blijven bewegen met technologische ontwikkelingen. De uitwerking maakt inzichtelijk wat de gevolgen zijn voor de dienstverlening, de kosten, de organisatie, de medewerkers en de juridische afspraken. Op basis van deze informatie kunnen het college en de raad op een later moment een definitief besluit nemen.

Efficiënte afhandeling van digitale aanvragen
Wij zorgen ervoor dat inwoners en ondernemers hun aanvragen en meldingen zo eenvoudig, betrouwbaar en efficiënt mogelijk digitaal kunnen indienen en volgen. Daarbij werken we aan een verdere verbetering van de digitale dienstverlening en de informatievoorziening over de voortgang van aanvragen.

De doorontwikkeling van het zaakafhandelsysteem
In 2027 zetten we een volgende stap in de overgang naar het nieuwe dienstverleningsplatform PodiumD. We migreren de eerste processen en bijbehorende data van het oude zaaksysteem naar PodiumD. Daarmee worden MijnOldenzaal en het Klant Contact Centrum gevoed met actuele klant- en zaakgegevens.

Ook zetten we de bestaande koppelingen met vakapplicaties voor vergunningverlening, burgerzaken en het sociaal domein over. Hiermee leggen we de basis voor een meer samenhangende en toekomstbestendige digitale dienstverlening en krijgen inwoners en medewerkers beter inzicht in de actuele status van aanvragen en zaken.

Ophalen van ervaringen van onze inwoners en ondernemers
We blijven het klantfeedbacksysteem gebruiken om ervaringen van inwoners en ondernemers met onze dienstverlening op te halen. Deze feedback helpt ons om beter inzicht te krijgen in wat goed gaat en waar knelpunten worden ervaren. In 2027 verbinden we waar nodig concrete verbeteracties aan de uitkomsten, zodat we onze dienstverlening gericht en doorlopend kunnen verbeteren.

Intern bereikbaarheidsonderzoek
We willen dat inwoners en partners ons goed kunnen bereiken. Daarom blijven wij periodiek monitoren hoe goed we bereikbaar zijn via telefoon en e-mail en wat onze responstijden zijn. De uitkomsten gebruiken we om knelpunten zichtbaar te maken en gerichte verbeteringen door te voeren in onze bereikbaarheid en reactiesnelheid.

Onze communicatie is begrijpelijk
We communiceren in begrijpelijke taal die past bij de ontvanger.

We schrijven in B1-taal
We schrijven onze brieven aan inwoners in eenvoudige taal (B1-niveau). Deze manier van schrijven trekken we door naar andere documenten, zoals voorstellen aan het managementteam (MT), het college en de gemeenteraad. Ook daar gebruiken we duidelijke en begrijpelijke taal (B2-niveau). Zo maken we onze stukken beter leesbaar en toegankelijk voor iedereen.

Direct duidelijk schrijven
We trainen onze (nieuwe) medewerkers in duidelijke en begrijpelijk schrijven. Direct duidelijk schrijven betekent dat we informatie zo opschrijven dat de lezer de boodschap in één keer begrijpt. We kijken naar mogelijkheden om dit technisch te ondersteunen met moderne digitale middelen.

Vernieuwbouw stadhuis
We verbouwen het stadhuis en gaan het weer toekomstbestendig maken. Tijdens de verbouwing blijft onze dienstverlening doorgaan.

Een toekomstbestendig stadhuis voor inwoners, bestuur en organisatie
Het stadhuis ondersteunt een toegankelijke dienstverlening, een moderne werkomgeving die aansluit bij het integraal werken en een goed lokaal bestuur.

Het stadhuis stamt uit 1965 en is in een slechte staat. Daarom gaan we het stadhuis verbouwen. We gaan het weer toekomstbestendig maken: duurzaam, toegankelijk en efficiënt ingericht voor een betere dienstverlening aan onze inwoners. Tijdens de verbouwing blijft onze dienstverlening doorgaan. Het sociaal plein in de Hooge Lucht blijft de eerste plek waar inwoners zich kunnen melden voor vragen over zorg, ondersteuning, werk of inkomen. Voor gemeentelijke diensten en vragen kunnen inwoners terecht in het Vos House. Ook medewerkers en het college van burgemeester en wethouders werken tijdens de verbouwing van het stadhuis vanuit deze locatie. De gemeenteraad vergadert tijdens de verbouwing in de Hofkerk.

Ambitie: Een veilige leefomgeving

Een veilige en leefbare omgeving is een belangrijke voorwaarde om prettig te kunnen wonen, werken en ondernemen. Het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en onveilige situaties vraagt om blijvende inzet. Daarom werken we samen met inwoners, ondernemers en veiligheidspartners aan een veilig en weerbaar Oldenzaal. In 2027 start de uitvoering van het gezamenlijke Integraal Veiligheidsprogramma Noordoost Twente 2027–2030. Dit programma geeft richting aan bestaande werkzaamheden en aan de verdere ontwikkeling van onze aanpak. Digitale veiligheid en maatschappelijke onrust krijgen hierin nadrukkelijk aandacht. De samenwerking binnen Noordoost Twente helpt om kennis en inzet te bundelen, met ruimte voor lokale aandachtspunten en maatwerk.

Daarnaast zetten we de voorbereiding op incidenten, crises en langdurige verstoringen voort. Daarbij richten we ons op een goed voorbereide crisisorganisatie, de continuïteit van noodzakelijke dienstverlening en de voorbereiding van inwoners en organisaties.

Wat zijn onze doelen?

Een weerbare overheid en samenleving
De weerbaarheid van inwoners, ondernemers en onze eigen organisatie blijft belangrijk om criminaliteit en veiligheidsrisico's te voorkomen en aan te pakken. Signalen herkennen, melden en opvolgen vraagt om blijvende aandacht. Bestuurders en medewerkers moeten hun werk veilig en onafhankelijk kunnen doen. In 2027 bouwen we voort op de bestaande inzet tegen ondermijning en agressie. Daarbij versterken we het handelingsperspectief: mensen weten welke risico's zij kunnen herkennen, wat zij kunnen doen en waar zij ondersteuning krijgen. Daarnaast werken we aan de aanpak van digitale veiligheidsrisico's.

Wat gaan we ervoor doen?

De bestuurlijke aanpak van ondermijning versterken
We blijven ondermijnende criminaliteit actief aanpakken. Signalen van collega's, inwoners, ondernemers en partners helpen ons om te bepalen waar actie nodig is. Hiervoor zetten we onder andere integrale controles, toezicht, handhaving en de Wet Bibob in. In 2027 verbinden we onze aanpak met de gezamenlijke uitvoeringsagenda voor Noordoost Twente. Tegelijkertijd blijven we aandacht vragen voor het herkennen en melden van verdachte situaties. Bedrijven, bedrijventerreinen, transport en mensenhandel krijgen daarbij extra aandacht.

De aanpak van digitale veiligheid ontwikkelen en toepassen
In 2027 werken we met de gemeenten in Noordoost Twente en externe partners aan een gezamenlijke aanpak van digitale veiligheid. Daarbij brengen we risico's in kaart en bepalen we welke rol gemeenten hebben bij het voorkomen en aanpakken daarvan. Kennis en ervaringen van professionals helpen om passende maatregelen te kiezen. De gezamenlijke aanpak krijgt een plek in de uitvoeringsagenda.

Uitvoering geven aan Veilige Publieke Dienstverlening en bestuurlijke weerbaarheid
De bestaande inzet op een veilige werkomgeving zetten we voort. In 2027 ligt de nadruk op bewustwording, duidelijke afspraken over gedrag en rollen en ondersteuning bij incidenten. Wij als bestuurders en de medewerkers leren risico's herkennen en weten hoe zij kunnen handelen bij agressie, intimidatie, bedreiging en ongewenste beïnvloeding. Incidenten worden gemeld en zorgvuldig opgevolgd, met aandacht voor nazorg.

Wat zijn onze doelen?

Veiligheidsrisico's vroegtijdig herkennen
Vroegtijdige signalering blijft nodig om problemen te voorkomen en tijdig passende maatregelen te nemen. Meldingen, cijfers en informatie van inwoners, collega's en partners helpen om te bepalen waar inzet nodig is. In 2027 versterken we het samenbrengen en beoordelen van deze informatie. Daarnaast verduidelijken we de afspraken over de opvolging van signalen. Daarmee richten we de aanpak gerichter op een persoon, groep, gebied of veiligheidsthema.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsprogramma Noordoost Twente 2027-2030
In 2027 start de uitvoering van het gezamenlijke veiligheidsprogramma van Oldenzaal, Dinkelland, Losser en Tubbergen. De aanpak richt zich op ondermijning, jeugd en veiligheid, weerbare overheid en maatschappij, zorg en veiligheid, polarisatie en maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. De gezamenlijke uitvoeringsagenda beschrijft welke maatregelen in 2027 worden uitgevoerd en welke lokale accenten voor Oldenzaal gelden. Daarmee vertalen we de ambities voor 2030 naar de inzet voor het eerste uitvoeringsjaar.

De informatiepositie voor veiligheid versterken

We ontwikkelen een werkwijze om signalen, meldingen, cijfers en andere informatie van de gemeente en onze partners samen te brengen en te beoordelen. Daarmee bouwen we voort op de bestaande signalering. Het doel is beter inzicht te krijgen in veiligheidsproblemen en duidelijker te bepalen welke informatie om actie vraagt.

Jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast vroegtijdig signaleren en aanpakken
De inzet op vroegsignalering van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast zetten we voort. Samen met onze partners verbinden we signalering aan preventie en een gerichte aanpak. Daarbij besteden we aandacht aan weerbaarheid, online veiligheid en middelengebruik. In 2027 bouwen we verder aan de vaste werkwijze voor de aanpak van jeugdcriminaliteit en problematische jeugdgroepen. Waar nodig richten we de inzet op individuele jongeren of een groep. Daarmee willen we voorkomen dat problemen toenemen en jongeren verder betrokken raken bij criminaliteit.

Afspraken over de aanpak van veiligheidsrisico's op het snijvlak van zorg en veiligheid vastleggen
De bestaande samenwerking tussen zorg en veiligheid werken we in 2027 verder uit. Bij complexe zorgsituaties kunnen zorg- en veiligheidsvraagstukken samenkomen. Daarom maken we met het sociaal domein en externe partners duidelijke afspraken over regie, verantwoordelijkheden, op- en afschaling en het zorgvuldig delen van informatie.

Een werkwijze voor vroegsignalering en aanpak van maatschappelijke onrust ontwikkelen
Wij ontwikkelen binnen Noordoost Twente een gezamenlijke werkwijze om maatschappelijke spanningen te herkennen en signalen te delen en te beoordelen. Voor de aanpak van dreigende maatschappelijke onrust starten we een kernteam. Dit team signaleert welke acties nodig zijn wanneer spanningen toenemen en de openbare orde of veiligheid onder druk komt te staan. Waar nodig zetten we bestuurlijke maatregelen in.

Wat zijn onze doelen?

Voorbereid zijn op incidenten, crisis en maatschappelijke ontwrichting
De voorbereiding op incidenten en crises blijft een vaste opgave. Een goed voorbereide crisisorganisatie helpt ons om effectief te handelen en de gevolgen voor inwoners te beperken. Ook langdurige uitval van vitale voorzieningen vraagt om voorbereiding van de gemeente, inwoners en organisaties. In 2027 bouwen we voort op de regionale samenwerking en de voorbereiding op een weerbare samenleving. De nadruk ligt op het uitvoeren van maatregelen, het voorbereiden van noodzakelijke dienstverlening op verstoringen en het bieden van duidelijke informatie aan inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

De voorbereiding op incidenten en crises verder professionaliseren
De samenwerking met Veiligheidsregio Twente en de andere Twentse gemeenten zetten we voort. In 2027 vertalen we regionale plannen, afspraken en maatregelen naar de gemeentelijke organisatie en uitvoering. Daarmee versterken we de voorbereiding op maatschappelijke, digitale en fysieke dreigingen.

Kritieke gemeentelijke dienstverlening voorbereiden op langdurige verstoringen
De bedrijfscontinuïteit krijgt in 2027 een vervolg met de uitvoering van de geplande maatregelen. Daarmee bereiden we noodzakelijke gemeentelijke taken en diensten voor op langdurige verstoringen en uitval van vitale voorzieningen. Het doel is dat deze dienstverlening tijdens een crisis zoveel mogelijk doorgaat en bij uitval zo spoedig mogelijk weer operationeel is.

Inwoners voorbereiden op langdurige uitval en maatschappelijke ontwrichting
De regionale voorbereiding op een weerbare samenleving zetten we in 2027 voort met Veiligheidsregio Twente en andere partners. Daarbij werken we aan noodsteunpunten en duidelijke risico- en crisiscommunicatie. Dit helpt inwoners zich voor te bereiden op langdurige uitval en maakt duidelijk waar zij tijdens een crisis terechtkunnen voor informatie en ondersteuning.

Beleidsindicatoren van deze ambitie
De veiligheidsindicatoren staan in de tabel bij ‘Beleidsindicatoren programma 1’. Deze cijfers geven een beeld van de geregistreerde criminaliteit en verwijzingen naar Halt. De cijfers beoordelen we

samen met signalen en informatie van onze partners. De voortgang van het Integraal Veiligheidsprogramma Noordoost Twente 2027–2030 volgen we via de gezamenlijke uitvoeringsagenda. Halverwege de beleidsperiode toetsen we de uitvoering en de voortgang op de doelen. Op basis daarvan bepalen we of aanpassing van de aanpak nodig is.

Ambitie: Een gemeente die transparant en dichtbij is

We versterken het vertrouwen in het stadsbestuur door inwoners eerder en beter te betrekken bij maatschappelijke vraagstukken, helder inzicht te geven in afwegingen en besluitvorming, en zichtbaar te maken wat er met hun inbreng gebeurt. Bestuurlijke vernieuwing wordt daarbij een vaste manier van werken, gericht op openheid, toegankelijkheid en een sterke verbinding tussen bestuur en samenleving.

Wat zijn onze doelen?

Eigen regie voeren op duurzaamheidsdoelen en maatschappelijke opgaven
Ons doel is om duurzaamheidsdoelen en maatschappelijke opgaven niet langer onder het label van de Global Goals te organiseren, maar vanuit de eigen lokale beleidskaders, prioriteiten en ambities van Oldenzaal vorm te geven.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitschrijven als Global Goals-gemeente
We schrijven ons uit als Global Goals-gemeente.

Wat zijn onze doelen?

Monitoren, evalueren en verantwoorden van bestuurlijke vernieuwing
Het doel van het evalueren van bestuurlijke vernieuwing is om inzicht te krijgen in de bereikte resultaten, te beoordelen in hoeverre de doelstellingen zijn gerealiseerd, hiervan te leren en richting te geven aan eventuele vervolgstappen.

Wat gaan we ervoor doen?

Monitoring bestuurlijke vernieuwing
We monitoren de voortgang op bestuurlijke vernieuwing. Hiervoor ontwikkelen we de Stem van Oldenzaal verder door als instrument om meningen, ideeën en ervaringen van inwoners op te halen en koppelen dit jaarlijks terug aan de gemeenteraad.

We voeren daarvoor eerst een 0-meting bestuurlijke vernieuwing uit. Hiermee brengen we de huidige situatie in beeld op het gebied van bestuurlijke samenwerking, inwonersparticipatie, transparantie en toegankelijkheid van het bestuur. De uitkomsten vormen de basis voor het monitoren van de voortgang gedurende de bestuursperiode.

Periodiek een tussentijdse evaluatie
Wij evalueren ieder halfjaar de voortgang van bestuurlijke vernieuwing en de afhandeling van maatschappelijk gevoelige besluiten. De uitkomsten worden vastgelegd in een evaluatie- en reflectieverslag dat met de gemeenteraad wordt gedeeld.

Wat zijn onze doelen?

Versterken van de verbinding tussen bestuur, inwoners en samenleving
We versterken de verbinding tussen bestuur, inwoners en samenleving door inwoners eerder en beter te betrekken bij gemeentelijke vraagstukken, de transparantie van besluitvorming te vergroten en het vertrouwen en de samenwerking met de samenleving te versterken.

Wat gaan we ervoor doen?

Toegankelijkheid, participatie en contact met inwoners

Bestuurders zijn zichtbaar en aanspreekbaar voor inwoners, ondernemers en organisaties. Wij staan open voor verzoeken om in gesprek te gaan. Die gesprekken kunnen plaatsvinden op het stadhuis, maar ook op locatie of aan de keukentafel van inwoners. Op deze manier versterken we de verbinding tussen bestuur en samenleving.

We geven hiermee een nieuwe invulling aan het programma 'College in contact'. We evalueren deze aanpak jaarlijks en stellen deze waar nodig bij.

We besteden daarbij extra aandacht aan een duidelijke uitleg van participatie-mogelijkheden zoals Stads-ID, digitale en fysieke ontmoetingen in de wijken. Waar mogelijk sluiten we aan bij bestaande netwerken. Iedere portefeuillehouder geeft hier op een passende manier invulling aan.

Maatschappelijke inbreng in besluitvorming
Bij belangrijke maatschappelijke vraagstukken maken we inzichtelijk hoe reacties van inwoners zijn meegenomen in collegeadviezen en raadsvoorstellen. De uitkomsten worden openbaar gedeeld zodat inwoners kunnen zien wat er met hun inbreng gebeurt. Participatie, communicatie en financiële impact worden door middel van verschillende scenario's expliciet beschreven.

Wat zijn onze doelen?

Versterken van transparantie en inzicht in besluitvorming
Het doel van transparantie en inzicht in besluitvorming is om inwoners duidelijk te laten zien hoe besluiten tot stand komen, welke afwegingen daarbij zijn gemaakt en hoe maatschappelijke inbreng is meegenomen, zodat het vertrouwen in het gemeentebestuur toeneemt.

Wat gaan we ervoor doen?

Betekenisvolle transparantie
We zetten in op betekenisvolle transparantie. Daarbij maken we actief inzichtelijk welke informatie inwoners daadwerkelijk belangrijk vinden. Via de Stem van Oldenzaal halen we op welke informatiebehoeften leven in de samenleving. De resultaten verwerken we in ons transparantiebeleid dat we gaan opstellen en maken daarbij een transparantieplan. Dit vraagt om inzet op de extra werkzaamheden voor de Stem van Oldenzaal, transparantiebeleid en ondersteunende werkzaamheden.

Transparantie over maatschappelijke en financiële gevolgen
Bij elk raadsvoorstel met grote maatschappelijke gevolgen voegen we een communicatie- en participatieplan toe. In belangrijke voorstellen is een financiële toelichting opgenomen of toegevoegd. Zo ziet onze samenleving welke kosten en gevolgen er zijn.

Kwaliteit van besluitvormingsdocumenten
Raadsmemo's, infobrieven, collegeadviezen en raadsvoorstellen worden zelfstandig leesbaar opgesteld. Daarom passen we de formats van deze documenten aan. Hierin besteden we standaard aandacht aan maatschappelijke inbreng, integraliteit, participatie, communicatie, financiën, coalitieakkoord en toetsen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Ambitie: Eerder meepraten, duidelijk geïnformeerd (participatie en communicatie)

Wij hebben de ambitie om inwoners eerder en beter te betrekken bij onze gemeentelijke plannen en besluitvorming, de communicatie daaromtrent te verbeteren en ervoor te zorgen dat beleid beter aansluit bij de behoeften, kennis en ervaringen van inwoners.

Wat zijn onze doelen?

Begrijpelijke communicatie voor iedereen
Het doel van begrijpelijke communicatie voor iedereen is dat inwoners informatie goed kunnen begrijpen en dat zij begrijpen wat de gemeente doet, waarom keuzes worden gemaakt en hoe zij kunnen meedenken of invloed kunnen uitoefenen op besluiten.

Wat gaan we ervoor doen?

Nieuwe medewerkers trainen in begrijpelijke taal
We trainen onze nieuwe medewerkers in het schrijven van begrijpelijke taal (taalniveau B1), zodat zij dit ook toepassen.

Lezerspanel opzetten
We stellen een lezerspanel samen met Oldenzalers en Oldenzaalse instellingen die kunnen aangeven waar we duidelijker kunnen communiceren.

Wat zijn onze doelen?

Inwoners beter betrekken bij gemeentelijke besluitvorming
Wij betrekken inwoners actief bij plannen en ontwikkelingen. Zo krijgen zij inzicht in wat de gemeente doet, waarom keuzes worden gemaakt en hoe zij kunnen meedenken of invloed kunnen uitoefenen op besluiten. Dit draagt bij aan betrokkenheid en vertrouwen.

Wat gaan we ervoor doen?

Actualiseren van het participatiebeleid
We actualiseren het Oldenzaalse participatiebeleid met betrokkenheid van en respect voor de rol van de raad, zo zorgen we voor duidelijke afspraken en een herkenbare, zorgvuldige aanpak van participatie, waarbij we zorgen voor een representatieve afspiegeling van de samenleving bij de deelnemers bij participatie en rekening houden met de input van de Oldenzaalse inwoner.

Maatschappelijke initiatieven ondersteunen
We werken het proces voor initiatieven uit de samenleving verder uit en maken de werkwijze inzichtelijk, zodat initiatiefnemers weten hoe zij een idee kunnen indienen en wat de vervolgstappen zijn.

Uitdaagrecht invoeren
We stellen spelregels op voor het Uitdaagrecht.

Medewerkers trainen in participatie
We trainen medewerkers in participatie, zodat het samenwerken met inwoners en andere betrokkenen een vaste werkwijze wordt.

Ambitie: Een dienstverlening die duidelijk, dichtbij en voor iedereen is

Wij hebben de ambitie om inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties vroegtijdig en op een toegankelijke manier te betrekken bij plannen en besluiten die gevolgen hebben voor de samenleving. Wij willen de communicatie en participatie verder versterken door helder uit te leggen waarover inwoners kunnen meedenken, hoe hun inbreng wordt meegewogen en welke afwegingen aan besluiten ten grondslag liggen. Daarnaast willen wij ruimte bieden aan initiatieven vanuit de samenleving, zodat beleid en uitvoering beter aansluiten bij de behoeften, ervaringen en ideeën van inwoners.

Wat zijn onze doelen?

Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners
Wij willen dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners kunnen rekenen op een snelle, persoonlijke en toegankelijke dienstverlening. Door onze lokale dienstverlening eenvoudig en mensgericht in te richten, vergroten we de tevredenheid en het vertrouwen in de gemeentelijke organisatie.

Wat gaan we ervoor doen?

Dienstverleningsprocessen verbeteren
Wij voeren een brede analyse uit op onze dienstverleningsprocessen. Daarbij richten we ons op betere dienstverleningservaring, kortere doorlooptijden, minder administratieve lasten en een efficiëntere inzet van middelen.

Uitvoeringsprogramma dienstverlening
We maken een uitvoeringsprogramma om doelgericht en effectief de dienstverleningservaring te verbeteren.

Tijdige en duidelijke communicatie
Inwoners krijgen standaard binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging van hun aanvraag, melding of verzoeken en wij informeren de aanvrager gedurende het proces actief over de voortgang en eventuele wijzigingen.

Klanttevredenheid meten en verbeteren
We blijven continu onze klanttevredenheid meten om onze dienstverlening te verbeteren en rapporteren hier jaarlijks over.

Beleidsindicatoren van deze ambitie
Omschrijving (toelichting)

De volgende indicatoren sluiten aan bij bovenstaande ambitie.

- Klanttevredenheid fysieke dienstverlening: Dit betreft de klantfeedback (% tevreden) van inwoners die fysiek het stadhuis hebben bezocht voor een product van burgerzaken. Inwoners kunnen reageren op hun ervaring bij bijvoorbeeld de wachttijd, vriendelijkheid en deskundigheid. Deze indicator zegt iets over de fysieke toegankelijkheid en een gemeente met een gezicht.

- Klanttevredenheid digitale dienstverlening: Dit betreft de klanttevredenheid over het gebruik van webformulieren. Aan het eind van het formulier wordt gevraagd naar de ervaring (vindbaarheid, gemak en duidelijkheid) van de gebruiker. Voorbeelden van webformulieren zijn het aanvraagformulier energietoeslag, gehandicaptenparkeerkaart, aanvraag subsidie of het doen van een melding openbare ruimte. Deze indicator geeft een beeld bij onze digitale toegankelijkheid.

Excel-tabel

Indicator	2022	2023	2024	2025	2026
Balie/receptie	0,82	0,85	0,83	0,86	0,82
Webformulieren	0,75	0,79	0,78	0,72	0,79

4.1.2 Beleidsindicatoren programma 1

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Formatie	Fte per 1.000 inw.	2026	9	-	N.v.t.	N.v.t.	Formatieplan 2026
2	Bezetting	Fte per 1.000 inw.	2026	9	-	N.v.t.	N.v.t.	Bezettingslijst sept-2026
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2026	987		N.v.t.	N.v.t.	Begroting 2026
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2027	6,1%	-	N.v.t.	N.v.t.	Begroting 2027
5	Overhead	% van totale lasten	2027	16%	-	N.v.t.	N.v.t.	Begroting 2027
6	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2025	18,0	-	11,0	9,0	Halt
7	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inw.	2025	0,6	-	1,9	1,2	DUO/Ingrado
8	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inw.	2025	2,5	-	3,5	3,2	CBS
9	Diefstallen uit woningen	Aantal per 1.000 inw.	2025	1,9	-	1,1	1,1	CBS
10	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inw.	2025	3,6	-	4,7	4,0	CBS

De bovenstaande indicatoren geeft inzicht in de ontwikkelingen binnen dit programma. Per indicator hebben we een korte toelichting opgenomen. De gegevens zijn afkomstig van landelijke bronnen en worden gepubliceerd via Waarstaatjegemeente.nl.

1. Formatie
Het aantal formatieplaatsen (fte) per 1.000 inwoners.

2. Bezetting
Het aantal ingevulde formatieplaatsen (fte) per 1.000 inwoners.

3. Apparaatskosten
De kosten van de ambtelijke organisatie per inwoner.

4. Externe inhuur
Het aandeel van de kosten voor externe inhuur ten opzichte van de totale personeelskosten.

5. Overhead
Het aandeel van de overheadkosten in de totale gemeentelijke lasten.

6. Verwijzingen Halt
Het aantal jongeren dat is doorverwezen naar Halt per 1.000 jongeren.

7. Winkeldiefstallen
Het aantal geregistreerde winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.

8. Geweldsmisdrijven
Het aantal geregistreerde geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.

9. Diefstallen uit woningen
Het aantal geregistreerde woninginbraken per 1.000 inwoners.

10. Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)
Het aantal geregistreerde vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners.

4.1.3 Exploitatie overzicht programma 1

(bedragen x €1.000)

Dienstverlening en Veiligheid		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	8.402	8.205	7.690	7.691
	Baten	1.167	1.095	633	633
Saldo exclusief reserves		**-7.235**	**-7.109**	**-7.057**	**-7.058**
Reserves	Onttrekking	0	0	0	0
	Storting	0	0	0	0
Saldo reserves		**0**	**0**	**0**	**0**
Saldo inclusief reserves		**-7.235**	**-7.109**	**-7.057**	**-7.058**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.1.4 Taakvelden programma 1

-

Overzicht lasten en baten per taakveld
(bedragen x € 1.000)

Dienstverlening en Veiligheid	Taakveld	2027	2028	2029	2030
Lasten	Bestuur	-2.262	-2.264	-2.262	-2.262
	Burgerzaken	-1.756	-1.583	-1.152	-1.152
	Crisisbeheersing en brandweer	-3.178	-3.153	-3.078	-3.078
	Openbare orde en veiligheid	-1.206	-1.204	-1.198	-1.198
Totaal lasten		**-8.402**	**-8.205**	**-7.690**	**-7.691**
Baten	Burgerzaken	1.130	1.058	595	596
	Openbare orde en veiligheid	37	38	37	37
Totaal baten		**1.167**	**1.095**	**633**	**633**
Saldo lasten en baten (excl reserves)		**-7.235**	**-7.109**	**-7.057**	**-7.058**

4.1.5 Beleidsdocumenten programma 1

Binnen het programma zijn de volgende actuele beleidstukken aan de orde:

	Documentnaam	Link
1.	Toekomstvisie Oldenzaal 2040	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/14260673/3#search=%22toekomstvisie%20Oldenzaal%20%22
2.	Participatiebeleid Oldenzaal 2022; participatie onder de Omgevingswet	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/11806254/4#search=%22participatiebeleid%22
3.	Coffeeshopbeleid Oldenzaal 2021	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10518714/2#search=%22coffeeshopbeleid%22
4.	Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2021-2024	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9293282/2#search=%22beleidsplan%20veiligheidsregio%20twente%20%22
5.	Integraal veiligheidsplan	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/4657791/1/07_veiligheidsplan_-_Integraal_Veiligheidsplan_2017-2020?connection_type=1&connection_id=3001951
6.	Nota drank- en horecawet gemeente Oldenzaal	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/995418/1/document?connection_type=1&connection_id=626517

4.1.6 Verbonden partijen programma 1

-

Verbonden partij	Toelichting
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)	Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT) is gestart als een samenwerking tussen een aantal gemeenten. In 2013 is Oldenzaal toegetreden. Belastingen heffen en innen is een ingewikkelde taak met erg veel regels. Het GBT neemt deze taak van ons over, zodat we minder kwetsbaar zijn op dit gebied en we de zaken rondom heffing efficiënter kunnen regelen.
Dimpact	Dimpact is een coöperatieve vereniging van 40 lidgemeenten met gezamenlijk 3 miljoen inwoners. Binnen Dimpact initiëren en realiseren lidgemeenten ICT-oplossingen voor de publieke dienstverlening van morgen. Samenwerking, kennisdeling en hergebruik van oplossingen zijn daarbij de basis. Uitgangspunt is dat deze oplossingen in open source software worden ontwikkeld en voldoen aan moderne richtlijnen zoals Common Ground. Oldenzaal kiest voor de strategie van slimme volger. Door ons lidmaatschap kunnen we snel beschikken over de meeste moderne dienstverleningsoplossingen.
Veiligheidsregio Twente (VRT)	In het kader van rampenbestrijding vormen de 14 Twentse gemeenten samen de Veiligheidsregio. Onder één bestuurlijke regie werken zij samen op het gebied van brandweerzorg, (gemeentelijke) crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio is via verlengd lokaal bestuur georganiseerd. De taken en werkzaamheden van de Veiligheidsregio zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2021-2024.
Omgevingsdienst Twente (ODT)	In de aanpak van ondermijning is ODT een belangrijke partner.

4.2 Programma 2 Bereikbaarheid en openbare ruimte

-

Wat houdt het programma in?

We investeren in een aantrekkelijke, schone en toekomstbestendige leefomgeving. Inwoners profiteren van een levendige binnenstad, kunnen dichtbij huis spelen en ontmoeten, en rekenen op een openbare ruimte die schoon, veilig en duurzaam is ingericht. Daarbij werken we aan slimme oplossingen voor parkeren, circulariteit, waterzorg en economische uitdagingen zoals netcongestie. Vanuit het college uitvoeringsprogramma komt de nadruk meer te liggen op spelen en ontmoeten, parkeren en economische uitdagingen.

Hoe betrekken we het maatschappelijk middenveld bij dit programma?

We werken samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, Stadsnoabers, vastgoedeigenaren, kringlooporganisaties, netbeheerders en andere partners. Via gezamenlijke plannen, participatie, kennisdeling en samenwerking bij de uitvoering zorgen we ervoor dat maatregelen aansluiten bij de behoeften van de stad en bijdragen aan een leefbaar, duurzaam en economisch krachtig Oldenzaal.

4.2.1 Doelen en prestaties programma 2

<u>Ambitie: We geven richting aan een haalbare en betaalbare warmtetransitie voor alle wijken</u>

We werken aan een haalbare en betaalbare warmtetransitie voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Met het Warmteprogramma brengen we in beeld welke mogelijkheden er per wijk zijn voor een duurzame warmtevoorziening. Daarbij houden we rekening met betaalbaarheid, uitvoerbaarheid en de beschikbare energie-infrastructuur.

Wat zijn onze doelen?

Inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners krijgen duidelijkheid over de toekomstige warmtevoorziening

We zijn verplicht vanuit het Rijk om een Warmteprogramma op te stellen. Het Warmteprogramma geeft duidelijkheid over de toekomstige warmtevoorziening.

Wat gaan we ervoor doen?

Vaststellen Warmteprogramma

We stellen, samen met de NOT-gemeenten, een Warmteprogramma op dat voldoet aan de kaders van de nieuwe wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie.

Actieprogramma Regionale Energie Strategie
We geven lokaal en regionaal invulling aan het actieprogramma, waarbij de focus ligt op de warmtetransitie en de netcongestie.

Wat zijn onze doelen?

Meer bedrijven nemen maatregelen om hun energieverbruik beter af te stemmen op de beschikbare energiecapaciteit
Om de economie te versterken, informeren we bedrijven over maatregelen die zij kunnen nemen om een beter evenwicht te krijgen tussen energieverbruik en energiebeschikbaarheid. Bijvoorbeeld door via het verduurzamen van panden, waardoor de energievraag daalt.

Wat gaan we ervoor doen?

Energiefonds voor bedrijven
Met het Oldenzaals Energiefonds ondersteunen we ondernemers bij de financiering van maatregelen om hun bedrijfspanden te verduurzamen. Een externe organisatie beheert dit fonds en begeleidt ondernemers bij hun financieringsvragen.

Ambitie: Ruimte voor water en natuur in en om de stad

We bereiden Oldenzaal voor op de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme neerslag, droogte en hitte. Door meer ruimte te geven aan water en groen en onze openbare ruimte klimaatbestendig in te richten, versterken we de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van onze stad.

Wat zijn onze doelen?

(Groene) ruimte binnen en buiten de stad
Er is voldoende groene ruimte om elkaar te ontmoeten, cultuur te beleven en te bewegen.

Wat gaan we ervoor doen?

Actief meedoen aan Leader-trajecten in het buitengebied van Oldenzaal
We neem actief deel aan of denken mee over externe initiatieven voor ontwikkelingen die de belevingswaarde van het buitengebied vergroten. Denk hierbij aan Leader-trajecten.

Wijkverbeterplan Glinde-Hooiland
We gaan door met de uitvoering van het wijkverbeterplan. Dit jaar starten we met de uitvoering van deelproject Bloemenbuurt-Zuid. Voor deelproject D (Huurnestraat, Dahliastraat, Leliestraat en Anjerstraat) starten we de voorbereiding (participatiefase).

Wat zijn onze doelen?

Beter bestand tegen gevolgen van klimaatverandering
Oldenzaal is beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering. Denk hierbij aan wateroverlast, droogte en hitte.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan Water en Klimaatadaptatie Programma
De geplande projecten uit het Water en Klimaatadaptatie Programma worden verwerkt in het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MJUP).

Drinkwaterbeschikbaarheid agenderen
Drinkwaterbeschikbaarheid is een risico dat steeds urgenter wordt, zowel voor inwoners als voor ondernemers. We agenderen de urgentie van dit risico bij onze waterpartners en het Rijk.

Wat zijn onze doelen?

Klimaatbestendig inrichten eigen omgeving
We blijven bewustwording creëren bij inwoners en bedrijven over het klimaatbestendig inrichten en gebruiken van de eigen omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Bevorderen bewustwording duurzaamheidsthema's
We voeren vanuit de eigen organisatie, het onderwijs en maatschappelijke organisaties acties uit om bewustwording te bevorderen en gedragsverandering te beïnvloeden over klimaatadaptatie en andere duurzaamheidsthema's.

Ambitie: Een goed bereikbare en verkeersveilige stad

We werken aan een stad die veilig, bereikbaar en aantrekkelijk is. Met veilige verkeersroutes en een sterke fietsinfrastructuur. We verbeteren de leefbaarheid en stimuleren duurzame mobiliteit.

Wat zijn onze doelen?

Een verkeersveilige en goed bereikbare stad
Oldenzaal is een verkeersveilige en goed bereikbare stad.

Wat gaan we ervoor doen?

Bereikbaarheid van bedrijventerreinen met het openbaar vervoer verbeteren
We onderzoeken hoe bedrijventerreinen beter bereikbaar kunnen worden met het openbaar vervoer en de fiets. Hiertoe blijven we onder meer in gesprek met de provincie over het toevoegen van een extra bushalte.

Wat zijn onze doelen?

Fietsvriendelijke stad
Oldenzaal blijft een fietsvriendelijke stad.

Wat gaan we ervoor doen?

Analyse van het langzaamverkeersnetwerk
We analyseren het netwerk voor langzaam verkeer (lopen en fietsen). Voor eventuele verbeterpunten in toegankelijkheid en aanzet tot bewegen volgt een voorstel voor een uitvoeringsprogramma.

Ambitie: Dichtbij huis veilig spelen en ontmoeten

We vinden het belangrijk dat kinderen dichtbij huis veilig kunnen spelen en elkaar kunnen ontmoeten. Daarom wordt het huidige uitgangspunt van het speelbeleid, waarin wordt ingezet op grotere, centraal gelegen speelplekken, losgelaten. Bestaande kleine speelplekken die nog worden gebruikt, worden behouden en waar nodig opgeknapt of vervangen. Daarnaast willen we nieuwe kleine speelvoorzieningen toevoegen.

Wat zijn onze doelen?

Veilig spelen en ontmoeten dichtbij huis
We zetten in op veilig spelen en ontmoeten dichtbij huis.

Wat gaan we ervoor doen?

Opknappen speelplekken
In het nieuwe nog vast te stellen speelbeleid worden bestaande kleine speelplekken, die nog worden gebruikt, opgeknapt of vervangen in plaats van verwijderd. Eventueel worden nieuwe kleine speelplekken toegevoegd in overleg met de buurt. Hiervoor wordt het extra benodigde budget opgenomen.

Aanpassen en uitvoeren speelbeleid

We passen het speelbeleid aan. In dit nieuwe beleid worden de mogelijkheden opgenomen dat kleine speelplekken, die nog worden gebruikt, blijven behouden en waar nodig opgeknapt of vervangen. Daarnaast worden eventueel kleine speelvoorzieningen toegevoegd. Dit wordt in 2027 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

Ambitie: Parkeren wordt beter

In de binnenstad en enkele wijken van Oldenzaal is de parkeerdruk hoog. Bewoners en bezoekers hebben moeite om een parkeerplaats te vinden. Dit heeft gevolgen voor de bereikbaarheid van de binnenstad en woonwijken, het ondernemersklimaat en de mogelijkheden om nieuwe woningen te realiseren.

We verkennen de mogelijkheid hoe we de parkeercapaciteit kunnen vergroten en de beschikbare parkeerplaatsen beter kunnen benutten. Daarbij richten wij ons onder meer op een meerlaagse parkeervoorziening op het huidige parkeerterrein Molkenboer. De gemeenteraad wordt betrokken bij de besluitvorming over deze plannen.

Naast het aanpakken van het parkeerprobleem werken we ook aan gebruiksvriendelijk parkeren en de mogelijkheid om achteraf te betalen. Met informatie en innovatieve oplossingen zorgen we ervoor dat bezoekers weten waar ze kunnen parkeren bij een bezoek aan de binnenstad.

Wat zijn onze doelen?

Voldoende en toegankelijke parkeergelegenheid voor bewoners, bezoekers en ondernemers in de binnenstad.
We zorgen voor voldoende parkeergelegenheid voor bewoners en bezoekers. Ook ondersteunen we ondernemers in de binnenstad en maken we ruimte voor extra woningen in de binnenstad.

We werken met één parkeertarief en duidelijke, herkenbare parkeerzones, zodat iedereen weet welke regels waar gelden. Ook zorgen we voor goede bewegwijzering naar de centrale parkeerlocaties en informatie over de beschikbare plaatsen. Betalen voor parkeren maken we zo eenvoudig mogelijk.

Wat gaan we ervoor doen?

Toekomstbestendige parkeervoorzieningen
We bereiden de besluitvorming voor over een meerlaagse parkeervoorziening bij Molkenboer. Hiermee werken we aan voldoende parkeercapaciteit en een goede bereikbaarheid van de binnenstad.

Duidelijke parkeerzones
We verbeteren de informatievoorziening over parkeren. We verduidelijken de aanduiding van parkeerzones en onderzoeken of we de bewegwijzering en parkeerinformatie anders en innovatiever kunnen inrichten.

Parkeerverbeteringen in de wijken
We stellen een vast budget beschikbaar om tot parkeerverbeteringen in de wijken te komen.

Ambitie: Afvalinzameling blijft betaalbaar en duidelijk

Afval en grondstoffen spelen een belangrijke rol in de circulaire economie. Door afval slim in te zamelen en grondstoffen beter te hergebruiken, houden we de afvalstoffenheffing betaalbaar en zorgen we voor een duidelijke en betrouwbare dienstverlening.

Wat zijn onze doelen?

Doorgroeien naar circulaire economie
Onze economie groeit verder door naar een circulaire economie met als subdoel dat het fijn restafval in 2030 maximaal 50 kg per inwoner per jaar is.

Wat gaan we ervoor doen?

Actieplan Circulaire Economie
Op basis van de vastgestelde Koersdocument Circulaire economie wordt een actieplan Circulaire Economie voor Oldenzaal opgesteld.

Wat zijn onze doelen?

Een betaalbaar en toekomstbestendig afval- en grondstoffenbeleid dat afvalscheiding en hergebruik stimuleert
Een toekomstbestendig afval- en grondstoffenbeleid dat betaalbaar, duidelijk en eenvoudig is. Inwoners worden gestimuleerd om afval beter te scheiden, grondstoffen zoveel mogelijk te hergebruiken en bewust om te gaan met afval. Daarbij geldt het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt.

Wat gaan we ervoor doen?

Gemeentelijk grondstoffenplan
We gaan in 2027 een gemeentelijk grondstoffenbeleidsplan opstellen en vaststellen, waarin keuzes worden gemaakt over de inzameling van huishoudelijk afval en grondstoffen.

Verbeteren kwaliteit afvalstoffen
We voeren waar mogelijk pascontrole bij de ondergrondse en bovengrondse PMD-inzameling in om de kwaliteit van de PMD-stroom te verbeteren.

Goede afvalcontracten
We plegen in 2027 contractmanagement op twee Europese aanbestedingen. Voor de verwerking van huishoudelijk afval/grondstoffen en verwerking oud papier.

Ambitie: Schone straten en een nette leefomgeving

Een schone en verzorgde openbare ruimte draagt bij aan de leefbaarheid, veiligheid en aantrekkelijkheid van Oldenzaal. Minder zwerfafval en een nette inrichting zorgen voor een prettige woon-, werk- en verblijfsomgeving en versterken de uitstraling van de stad.

Wat zijn onze doelen?

Een schone, verzorgde en aantrekkelijke openbare ruimte met minder zwerfafval
Een schone, verzorgde en aantrekkelijke openbare ruimte waarin de hoeveelheid zwerfafval wordt teruggedrongen. Afvalbakken op de juiste plekken beschikbaar zijn en de openbare ruimte efficiënt wordt onderhouden. Hiermee vergroten we de tevredenheid van inwoners over hun leefomgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Actueel afvalbakkenplan
Het afvalbakkenplan richt zich op het voorkomen en verminderen van (zwerf)afval in de openbare ruimte. We gaan kaders vaststellen voor de plaatsing en het beheer van afvalbakken.

Extra capaciteit schone binnenstad
We kopen extra capaciteit in om de binnenstad in de weekenden schoon te houden.

Optimalisatie routes afval
We optimaliseren de ledigingsroutes afval op basis van gebruikersgegevens.

Verbeteren onkruidbestrijding verharding
We draaien de bezuinigingen op onkruidbestrijding op verharding terug en zetten in op het vastgestelde niveau voor de beeldkwaliteit (B) in de wijken. Dat doen we met onze eigen mensen.

Ambitie: Op weg naar een circulair ambachtscentrum

In Oldenzaal liggen Kringloop de Beurs en Stadswerken naast elkaar. Dit biedt een unieke kans om samen te werken aan hergebruik van materialen, het verminderen van afval en het versterken van sociale werkgelegenheid. Ook andere partners dragen bij aan de doelen van de circulaire economie. We willen onderzoeken hoe we hen kunnen betrekken bij een mogelijk circulair ambachtscentrum.

Wat zijn onze doelen?

Minder restafval, meer hergebruik en recycling van grondstoffen, en het behouden en versterken van sociale werkplekken.
Samen met het circulair ambachtscentrum zetten we stappen richting een circulaire economie in Oldenzaal.

Wat gaan we ervoor doen?

Circulair ambachtscentrum opnemen in grondstoffenplan
In 2027 leggen we het gemeentelijke grondstoffenplan voor aan de gemeenteraad. Daarbij onderzoeken we op welke wijze een (netwerk) circulair ambachtscentrum kan worden opgenomen.

Verkennen mogelijkheden circulair ambachtscentrum
In 2027 verkennen we samen met betrokken partijen en mogelijke andere partners de mogelijkheden voor een ambachtscentrum. Daarmee stimuleren we hergebruik van materialen, circulariteit en extra maatschappelijke waarde voor Oldenzaal.

4.2.2 Beleidsindicatoren programma 2

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	2024	102		89	116	CBS
2	Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	21,3%		28,6%	49,3%	Klimaatmonitor

De verplichte beleidsindicatoren geven inzicht in de ontwikkeling van duurzaamheid en afvalbeheer binnen de gemeente. Onder iedere indicator is een korte toelichting opgenomen.

1. Omvang huishoudelijk restafval
Het aantal kilogram huishoudelijk restafval per inwoner.

2. Hernieuwbare elektriciteit
Het aandeel van het elektriciteitsverbruik dat afkomstig is uit hernieuwbare bronnen, zoals zonne- en windenergie.

4.2.3 Exploitatie overzicht programma 2

(bedragen x €1.000)

Bereikbaarheid en Openbare Ruimte		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	18.107	18.145	17.960	17.439
	Baten	12.279	12.441	12.392	12.404
Saldo exclusief reserves		**-5.828**	**-5.705**	**-5.567**	**-5.035**
Reserves	Onttrekking	17	16	16	16
	Storting	263	216	188	163
Saldo reserves		**246**	**200**	**172**	**147**
Saldo inclusief reserves		**-5.582**	**-5.505**	**-5.396**	**-4.888**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.2.4 Taakvelden programma 2

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:
Verkeer en vervoer
Parkeren
Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Riolering
Afval
Milieubeheer
Begraafplaatsen en crematoria

Overzicht lasten en baten per taakveld
(bedragen x € 1.000)

Bereikbaarheid en Openbare Ruimte	Taakveld	2027	2028	2029	2030
Lasten	Parkeerbelasting	-79	-79	-79	-79
	Verkeer en vervoer	-4.278	-4.189	-4.151	-3.874
	Parkeren	-118	-418	-343	-118
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-4.380	-4.432	-4.399	-4.379
	Riolering	-2.636	-2.630	-2.616	-2.611
	Afval	-4.435	-4.437	-4.419	-4.423
	Milieubeheer	-1.778	-1.606	-1.601	-1.602
	Begraafplaatsen en crematoria	-404	-354	-354	-354
Totaal lasten		**-18.107**	**-18.145**	**-17.960**	**-17.439**
Baten	Parkeerbelasting	1.009	1.107	1.103	1.104
	Verkeer en vervoer	119	120	119	119
	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	154	154	154	154
	Riolering	4.172	4.305	4.288	4.293
	Afval	5.367	5.388	5.367	5.372
	Milieubeheer	1.214	1.120	1.116	1.117
	Begraafplaatsen en crematoria	245	246	245	245
Totaal baten		**12.279**	**12.441**	**12.392**	**12.404**
Saldo lasten en baten (excl reserves)		**-5.828**	**-5.705**	**-5.567**	**-5.035**

4.2.5 Beleidsdocumenten programma 2

Binnen het programma zijn de volgende actuele beleidstukken aan de orde:

	Documentnaam	Link
1.	Zonneveldenbeleid in Noordoost Twente 2023-2027	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/12908455/2/07_+Zonneveldenbeleid+NOT+-+Zonneveldenbeleid+NOT-2023-207+VERSIE+NA+PF+19062023?connection_type=1&connection_id=7678081
2.	Visie op begraven en begraafplaatsen 2021 - 2041	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10073288/1/RF2-2+4920+Visiedocument+begraafplaatsen?connection_type=1&connection_id=5989122
3.	RES Twente 1.0	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10291886/2#search=%22res%20twente%22
4.	Energievisie Noordoost Twente, versie Oldenzaal 2.0	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10011681/2#search=%22energievisie%22
5.	Mobiliteitsbeleidsplan 2021 -2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9956231/1#search=%22mobiliteitsbeleidsplan%22
6.	Gemeentelijk Rioleringsplan GRP 2021-2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9502990/3#search=%22gemeentelijk%20rioleringsplan%22
7.	Warmtevisie Noordoost Twente	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9152728/3#search=%22warmtevisie%20noordoost%20twente%22
8.	Kadernota parkeren 2020 - 2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/8735696/2#search=%22kadernota%20parkeren%22
9.	Startnota Energiestrategie Twente	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/8273138/2#search=%22Startnota%20Energiestrategie%20Twente%22
10.	Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020 - 2024	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/8194917/2/09_visie_openbare_ruimte_-_visie?connection_type=1&connection_id=5008590
11.	Uitgiftebeleid openbaar groen	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/7464170/1/13_openbaar_groen_-_1__uitgiftebeleid_%282019%29?connection_type=1&connection_id=4591401
12.	Nota bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond 2.0'	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/669734/1/document?connection_type=1&connection_id=582222
13.	Nota Klimaatverandering in Oldenzaal	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/7118943/2#search=%22Nota%20Klimaatverandering%20in%20Oldenzaal%22
14.	Groenvisie, groenstructuur en bomenbeleid	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/5848149/1/07_groenvisie%2C_groenstructuur_en_bomenbeleid_-_groenvisie_-_eindconcept?connection_type=1&connection_id=3664743
15.	Uitvoeringsplan omvorming biodiversiteit 2016-2019	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/3623785/1#search=%22Uitvoeringsplan%20omvorming%20biodiversiteit%202016-2019%22
16.	Nota speelbeleid Oldenzaal 2016-2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/3677883/1#search=%22Nota%20speelbeleid%20Oldenzaal%202016-2025%22
17.	Visie op openbaar groen 2015-2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/3623786/1#search=%22Visie%20op%20openbaar%20groen%202015-2025%22

4.2.6 Verbonden partijen programma 2

Binnen het programma zijn de volgende gemeenschappelijk regelingen, bestuursovereenkomst of deelnemingen van toepassing. Voor een gedetailleerde uiteenzetting hiervan verwijzen wij u naar de 5.5 Paragraaf Verbonden partijen.

Verbonden partij	Toelichting
Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Structuurversterking (onderdeel van Twente Board)	De economische strategie van Twente en de uitvoering daarvan is belegd in Twente Board. In het bestuur van Twente Board zitten ondernemers, onderwijs en overheid elk met eigen vertegenwoordigers aan tafel. Het college van Oldenzaal heeft net als alle Twentse gemeenten via het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Samenwerking (BOSS) inbreng in Twente Board. De twee belangrijke investeringsagenda's zijn: Agenda voor Twente en de Regiodeal Twente. De focus in dit programma ligt op onderstaande kerndossiers: 1. Bereikbaarheid (opwaarderen spoorlijn Zwolle-Twente-Munster) en versnellen verbindingen (Zwolle, Randstad en Berlijn) 2. Ontwikkelen van een kansenagenda
Omgevingsdienst Twente (OD Twente)	De milieutaken op het gebied van vergunningverlening en handhaving zijn bij het ODT ondergebracht.
Twence	Een groot deel van het ingezamelde huishoudelijk afval- en grondstoffen wordt ter verwerking aan Twence aangeboden. Het aandeelhouderschap eindigt gedurende 2027. Twence wordt vanaf 2028 niet langer als verbonden partij verantwoord.
Twente Milieu	Twente Milieu is in hoofdzaak belast met het inzamelen van alle huishoudelijk afval en grondstofstromen die binnen de gemeentegrens voorkomt. En geeft advies over afvalbeheer.
Openbaar Lichaam Crematoria Twente (OLCT)	Het OLCT is eigenaar van het crematorium in Oldenzaal, dat is gevestigd op onze begraafplaats aan de Schipleidelaan. As-verstrooiing kan plaatsvinden op een aangewezen veld op de begraafplaats.
Cogas	Als leverancier van aardgas en elektriciteit belangrijk voor de energietransitie van aardgas naar alternatieve energiebronnen.
Stichting werkprojecten Oldenzaal	Alle Wsw-werknemers van de gemeente Oldenzaal zijn in dienst bij de Stichting Werkprojecten Oldenzaal. De Stichting Werkprojecten Oldenzaal behartigt alle Wsw-dienstverbanden namens de gemeente Oldenzaal. Wsw-werknemers zijn actief binnen team Buitenbeheer en helpen met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

4.3 Programma 3 Stedelijke en economische ontwikkeling

Wat houdt het programma in?

Het programma Stedelijke en economische ontwikkeling richt zich op een toekomstbestendig Oldenzaal waar wonen, ondernemen en recreëren hand in hand gaan. De stad wil aantrekkelijk blijven voor inwoners, ondernemers en bezoekers, met een sterke binnenstad als economisch en sociaal hart.

We werken aan een sterke en toekomstbestendige lokale en regionale economie waarin ondernemers de ruimte krijgen om te starten, te blijven en te groeien. Daarbij zetten we in op de ontwikkeling van Jufferbeek-Noord, de revitalisering en het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen en het versterken van de samenwerking met ondernemers en regionale partners.

Onze binnenstad vormt het economische en sociale hart van Oldenzaal. We werken aan een aantrekkelijke, levendige en gastvrije binnenstad waar winkels, horeca, cultuur, evenementen en ontmoeting elkaar versterken. Ook stimuleren we toerisme en recreatie (met name in het Hulsbeek) en benutten we de kansen die ons culturele en historische erfgoed biedt.

4.3.1 Doelen en prestaties programma 3

<u>Ambitie: Meer regie op volkshuisvesting</u>

We sturen op voldoende, betaalbare en kwalitatief goede woningen voor alle inwoners, met bijzondere aandacht voor mensen die moeilijk aan een woning komen en mensen met een laag of middeninkomen. Daarin hebben we aandacht voor seniorenhuisvesting, jongerenhuisvesting en specifieke woonvormen. We stellen een programma volkshuisvesting en een huisvestingsverordening met urgentieregeling op voor meer regie op deze opgave.

Wat zijn onze doelen?

Voldoende betaalbare en passende woningen voor alle doelgroepen

We streven naar een betere beschikbaarheid van woningen voor woningzoekenden. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor betaalbare woonlasten waaronder de lasten voor energie, belastingen en onderhoud. Voor de grote behoefte aan seniorenhuisvesting zetten wij in op meer levensloopbestendige woningen, zorgwoningen en woonzorgconcepten met passende zorg nabij. We werken aan evenwichtige en passende huisvesting voor aandachtgroepen en urgente woningzoekenden. Daarbij kijken we ook naar de mogelijkheden van vernieuwende en bijzondere woonvormen. Hierbij zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met de woningbouwcorporatie WBO en mogelijk met andere corporaties.

Wat gaan we ervoor doen?

Opstellen programma volkshuisvesting
We stellen een programma volkshuisvesting op. Deze geeft uitvoering aan de woonambities uit de omgevingsvisie. Het woonbehoefteonderzoek (2025) dient hiervoor als basisdocument. Daarbij hebben we specifiek aandacht voor verschillende aandachtsgroepen zoals woonwagenbewoners.

Benutten bestaande woningvoorraad
We benutten de bestaande woningvoorraad beter. Daarvoor kijken we nadrukkelijk naar het vereenvoudigen en stimuleren van de thema's woningdelen (hospitaverhuur, friendscontracten, kamergewijze verhuur). Ook stimuleren we het splitsen van woningen, het toevoegen van woningen aan bestaande gebouwen en het doorstromen naar een woning die beter past bij de levensfase van inwoners.

Opstellen huisvestingsverordening
We stellen een huisvestingsverordening op met urgentieregeling voor urgent woningzoekenden. Hierin onderzoeken we de mogelijkheid om Oldenzalers met een economische en/of sociale binding voorrang te geven op een woning.

Prestatieafspraken woningbouwcorporatie
Met de woningcorporatie stellen we prestatieafspraken op. Op deze manier wordt duidelijk gemaakt hoe de corporatie bijdraagt aan de volkshuisvestelijke doelen van de gemeente en hoe de gemeente investeert in sociale woningbouw. Concreet wordt benoemd welke projecten worden ontwikkeld en hoe de gemeente hieraan bijdraagt. We zetten hiervoor subsidies en grondprijzen als instrument in om (sociale) woningbouw te versnellen op inbreidingslocaties zoals de Zevenster, Reigerstraat en andere binnenstedelijke locaties.

Ambitie: We stimuleren de ontwikkeling van woningbouw binnen bestaande gemeentegrens

We realiseren voldoende betaalbare en passende woningen voor huidige en toekomstige Oldenzalers.

Wat zijn onze doelen?

Passende woningen voor iedere levensfase in aantrekkelijke en toekomstbestendige wijken
We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit. We bouwen woningen op kleinere locaties in de stad, geven bestaande gebouwen een nieuwe functie en voegen waar mogelijk extra woningen toe door gebouwen hoger te maken of woningen te splitsen. Daarnaast starten we met de voorbereidingen van enkele grote gebiedsontwikkelingen.

We zorgen voor verschillende soorten woningen voor jong en oud. Zo is er in elke levensfase een passende woning in Oldenzaal. We besteden extra aandacht aan wijken waar mensen zo lang mogelijk kunnen blijven wonen, bijvoorbeeld door meer seniorenwoningen toe te voegen. Ons doel is dat inwoners hun hele leven in dezelfde wijk kunnen blijven wonen als zij dat willen. Door ons woningbouwprogramma de komende jaren in lijn te brengen met de betaalbaarheidsdoelstellingen van het rijk (twee derde van de nieuwbouwwoningen vallen in het betaalbare segment) zorgen we voor een passende woningvoorraad.

Wat gaan we ervoor doen?

Woningbouw sleutelgebieden
We realiseren met onze partners woningen in de sleutelgebieden Stakenbeek, Gravenbeek en de Langestraat.

Herontwikkeling voormalige Zwartz-locatie
We zetten in op een herontwikkeling van de voormalige Zwartz-locatie naar een woonfunctie. Daarbij blijft de cultuurhistorische waarde van de locatie behouden.

Nieuwe gebiedsontwikkelingen
We starten nieuwe gebiedsontwikkelingen op waarbij we ons concentreren op vervolgfasen van de sleutelgebieden (Stationsomgeving en een volgende fase op de Graven Es) en de uitwerkgebieden langs de entrees (Jufferbeek-Noord en Enschedesestraatzone) waarvoor we, vanwege netcongestie en toenemende energievraag, netbewuste woonconcepten gaan ontwikkelen. We leggen aan de raad voor welke grootschalige woningbouwlocaties we een versnelling inzetten.

Invullen rol dynamische knoop ROS
We vullen de rol van Oldenzaal als dynamische knoop in de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente (ROS) in. We doen actief mee aan regionale samenwerking en overleg over woningbouw, economie en ruimtelijke ontwikkelingen. We handelen daarin altijd vanuit het belang van Oldenzaal en de Oldenzalers.

Kaders voor woningbouwinitiatieven
We bespreken met de raad de verwachtingen bij de kaders voor woningbouwinitiatieven.

Herstructureringsopgaven bedrijventerreinen
Bij herstructureringsopgaven bedrijventerreinen kijken we ook naar woon/werk-combinaties.

Faciliteren vernieuwde woonvormen
We faciliteren vernieuwende woonvormen, waaronder flexwoningen en levensloopbestendige woningen, hofjeswoningen voor ouderen, en concepten voor starters en aandachtsgroepen.

Participatie grote woningbouwontwikkelingen
We bouwen aan vertrouwen door omwonenden en woningzoekenden vroegtijdig te betrekken bij grote woningbouwontwikkelingen. Zij nemen vanaf het begin deel aan het (ontwerp)proces om gezamenlijk oplossingen te ontwikkelen.

Onderzoeken Digital Twin
We onderzoeken een Digital Twin voor Oldenzaal. Een digitale kopie van de fysieke leefomgeving maakt het mogelijk om ruimtelijke ontwikkelingen en scenario's inzichtelijk te maken en integraal werken door te ontwikkelen. Hiermee ondersteunen we betere besluitvorming en de verdere digitalisering van de gemeentelijke organisatie.

Ambitie: Ruimte voor ondernemers om te blijven en te groeien

Een sterke economie zorgt voor werk, levendige bedrijventerreinen en een stad die zich blijft ontwikkelen. Daarom maken we ondernemen in Oldenzaal makkelijker. Het is belangrijk dat bedrijven en hun medewerkers voldoende ruimte hebben om zich te vestigen of hun bedrijf uit te breiden. Daarmee geven we ook invulling aan de regionale afspraken over de ontwikkeling van wonen en werken. Een goede bereikbaarheid van binnensteden, winkelgebieden en bedrijventerreinen is daarbij essentieel voor een bloeiende regionale economie en werkgelegenheid.

Wat zijn onze doelen?

Ruimte bieden aan ondernemers om te starten, groeien en duurzaam te ondernemen
We willen dat ondernemers in Oldenzaal de ruimte krijgen om te starten, te blijven en te groeien. Daarom zorgen we voor duidelijke regels, toegankelijke dienstverlening en ondersteuning bij vergunningaanvragen. We denken actief mee over mogelijkheden voor vestiging, uitbreiding en het benutten bestaande bedrijventerreinen en doen dat zo efficiënt mogelijk. Daarnaast werken we aan

de ontwikkeling van Jufferbeek-Noord, waarbij we rekening houden met de behoeften van ondernemers, de bereikbaarheid en de beschikbare energie-infrastructuur.

Wat gaan we ervoor doen?

Begeleiden ondernemers
We begeleiden ondernemers bij vergunningaanvragen, handelen aanvragen snel af, maken regels simpeler en duidelijker en denken mee over mogelijkheden binnen wet- en regelgeving.

Actief grondbeleid
We kopen actief grond aan wanneer deze geschikt is voor de vestiging of uitbreiding van bedrijven.

Ondersteunen ondernemers
We onderzoeken wat ondernemers in Oldenzaal nodig hebben en wat hun wensen zijn, bijvoorbeeld op het gebied van uitbreiding of vestiging. Daarbij kijken we ook naar regionale afspraken over economische ontwikkeling en naar de behoeften van het lokale mkb en sectoren die belangrijk zijn voor de Twentse economie. Deze informatie gebruiken we bij het ontwikkelen van Jufferbeek-Noord en bij het zoeken naar ruimte op bestaande bedrijventerreinen.

Gebiedsvisie Jufferbeek-Noord
We actualiseren de gebiedsvisie voor Jufferbeek-Noord.

Ambitie: We werken mee aan het verzachten van de netcongestie en stimuleren de ontwikkeling van netbewuste woonconcepten

De druk op het elektriciteitsnet neemt toe. Daarom denken we vooraf na over de gevolgen voor het elektriciteitsnet bij nieuwbouw en bij uitbreiding van de elektriciteitsaansluiting in bestaande woningen en gebouwen.

Wat zijn onze doelen?

Ontwikkeling mogelijk maken ondanks netcongestie door slimme, lokale energieoplossingen
We stimuleren slimme energieoplossingen die bijdragen aan het verminderen van de gevolgen van netcongestie en het betaalbaar houden van energie voor onze inwoners. Daarbij kijken we onder meer naar netbewuste woonconcepten, gezamenlijke energievoorzieningen en mogelijkheden om lokaal opgewekte energie beter te benutten. Zo willen we ruimtelijke ontwikkelingen waar mogelijk blijven faciliteren, ondanks de beperkte capaciteit op het elektriciteitsnet.

Dit voorkomt dat de gemeente resultaten toezegt die mede afhankelijk zijn van netbeheerders en andere partijen.

Wat gaan we ervoor doen?

Beschikbaarheid van energie integraal afwegen
Bij lopende en nieuwe plannen houden we rekening met de beschikbaarheid van energie. Dit nemen we mee als belangrijke voorwaarde bij de beoordeling en afweging van plannen.

Ontwikkelen netbewuste woonconcepten
Voor nieuwe projecten ontwikkelen we netbewuste woonconcepten om ondanks de netcongestie aan de woonopgave te kunnen voldoen.

Aanpak netcongestie door partners
We vragen bij het Rijk, de provincie, regionale partners en bij netbeheerders blijvende aandacht voor netcongestie onder meer door aandacht te vragen voor het ontwikkelen van een afwegingskader voor het toepassen van alternatieve bronnen zoals waterstof om netcongestie te verminderen.

Ambitie: De lasten voor energie blijven voor bewoners betaalbaar

Voor veel inwoners is de drempel om een woning te isoleren hoog, terwijl een goed geïsoleerde woning zorgt voor een lager energieverbruik en dus ook lagere energielasten. We hebben inmiddels een aantal subsidieregelingen die inwoners kunnen benutten voor het verduurzamen van hun woning.

Omdat hiervoor meerdere financiële middelen beschikbaar zijn, willen we dat deze op de juiste manier bij de juiste doelgroepen worden ingezet.

Wat zijn onze doelen?

Betaalbare energielasten voor iedereen
We willen dat de beschikbare middelen vanuit het Rijk bij de juiste doelgroepen terechtkomen zodat iedereen kan meedoen met de energietransitie en de energielasten betaalbaar blijven.

Wat gaan we ervoor doen?

Ondersteuning vanuit het Energieloket (EvNOT)
Vanuit het Energieloket van Energie van Noordoost Twente blijven we particuliere woningeigenaren ondersteunen met subsidies en advies aan huis over woningenisolatie en het verlagen van de energielasten.

Onderzoek uitbreiding dienstverlening Energieloket
We onderzoeken op welke manier de dienstverlening van het Energieloket uitgebreid kan worden om alle doelgroepen in de gemeente te bereiken om met gerichte acties de energielasten voor iedereen betaalbaar te houden.

Ambitie: Een levendige en bruisende binnenstad

We streven naar een aantrekkelijke, levendige en veilige binnenstad waar inwoners en bezoekers graag komen en langer verblijven. Daarom investeren we in de uitstraling van de binnenstad, meer groen, speel- en ontmoetingsplekken en ruimte voor evenementen en activiteiten. Tegelijkertijd zorgen we voor een goede balans tussen verblijf, bereikbaarheid, bevoorrading en verkeersveiligheid. Zo versterken we de kwaliteit van de openbare ruimte en blijft de binnenstad aantrekkelijk voor inwoners, bezoekers en ondernemers.

Wat zijn onze doelen?

Een aantrekkelijke, levendige en gastvrije binnenstad waar verblijfskwaliteit, samenwerking en beleving centraal staan
We versterken de binnenstad als aantrekkelijk economisch, cultureel en sociaal hart van Oldenzaal. Daarbij zetten we in op een gevarieerd aanbod van winkels, horeca, cultuur en evenementen, een prettige openbare ruimte en goede bereikbaarheid. Samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en maatschappelijke partners werken we aan een toekomstbestendige binnenstad waar inwoners en bezoekers graag komen en verblijven.

Wat gaan we ervoor doen?

Ontwikkelagenda Binnenstad
We stellen samen met de Stadsnoabers, ondernemers, vastgoedeigenaren, inwoners en maatschappelijke organisaties een ontwikkelagenda voor de binnenstad op, zodat gezamenlijk richting wordt gegeven aan een aantrekkelijke, levendige en toekomstbestendige binnenstad.

Spelen in de binnenstad
We realiseren speelaanleidingen en een speelroute zodat ook gezinnen zich welkom voelen in de binnenstad en langer verblijven zonder andere functies in de binnenstad onnodig te beperken.

Toekomstbestendige warenmarkt
We actualiseren de opstelling van de warenmarkt, de marktverordening en het marktreglement om de markt toekomstbestendig te houden en haar bijdrage aan de levendigheid van de binnenstad te versterken. Daarnaast onderzoeken we of het mogelijk is meer ruimte te geven aan de terrassen.?

Aantrekkelijk aanbod activiteiten en evenementen
We werken samen met Oldenzaal Promotie, ondernemers, cultuurorganisaties en verenigingen aan een aantrekkelijk aanbod van activiteiten en evenementen.

Bereikbaarheid binnenstad
We passen de venstertijden en het ontheffingenbeleid aan om een betere balans te creëren tussen bereikbaarheid, bevoorrading en verblijfskwaliteit.

Groen op pleinen, straten en verblijfsplekken
We voegen groen toe op pleinen, straten en verblijfsplekken om de binnenstad aantrekkelijker, klimaatbestendiger en prettiger te maken om in te verblijven.

Extra laad- en losplaatsen
We realiseren extra laad- en losplaatsen aan de rand van de binnenstad zodat bevoorrading mogelijk blijft zonder de kwaliteit van het kernwinkelgebied te verminderen.

Extra shop and go parkeerplaatsen
We realiseren acht nieuwe shop and go parkeerplaatsen in de binnenstad.

Fietsen in het kernwinkelgebied
We verkennen en voeren waar nodig maatregelen in rondom fietsen in het kernwinkelgebied. Hiermee willen we het comfort van voetgangers in het kernwinkelgebied vergroten.

Verbeteren fietsparkeren
We realiseren extra fietsenstallingen, waar mogelijk met bewaakte voorzieningen. Daarmee maken we het parkeren van fietsen eenvoudiger en blijft meer ruimte beschikbaar voor verblijf, ontmoeting en een aantrekkelijke openbare ruimte.

Ambitie: Het omgevingsplan voor het samen met u ontwikkelen van de leefomgeving

Het Omgevingsplan is voor ons een transparant en uitnodigend kader voor de ontwikkeling van onze leefomgeving. Het is voor iedereen duidelijk welke regels op een locatie gelden en welke initiatieven mogelijk zijn. We werken vanuit het principe 'ja, en'. Initiatieven krijgen ruimte en we zoeken naar de mogelijkheden om samen het plan beter te maken. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties worden vroegtijdig betrokken bij plannen en besluitvorming, zodat zij daadwerkelijk invloed hebben op de keuzes die hun leefomgeving raken. Dit geldt voor plannen van de gemeente, maar ook voor plannen van inwoners zelf.

Wat zijn onze doelen?

Een actueel, integraal en gebruiksvriendelijk Omgevingsplan
Een actueel, integraal en gebruiksvriendelijk Omgevingsplan. Hierin staat helder welke regels gelden en is ruimte voor nieuwe plannen en initiatieven van de gemeente, inwoners en ondernemers.

Wat gaan we ervoor doen?

Opstellen Omgevingsplan
We stellen een plan van aanpak op voor het Omgevingsplan.

Integraal Omgevingsplan
We gaan regels voor inwoners en ondernemers harmoniseren en actualiseren en waar mogelijk schrappen en vereenvoudigen. Waarbij nieuwe wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en bestuurlijke keuzes gefaseerd worden verwerkt in een integraal Omgevingsplan.

Ambitie: We steunen verzachtende maatregelen voor de netcongestie en helpen bedrijven met maatwerkadvies

De druk op het elektriciteitsnet neemt toe. Daarom denken we vooraf na over de gevolgen voor het elektriciteitsnet bij nieuwbouw en uitbreiding van de elektriciteitsaansluiting in bestaande woningen en gebouwen.

Wat zijn onze doelen?

Een betaalbare en toekomstbestendige energietransitie met slimme oplossingen voor netcongestie
We ondersteunen ondernemers bij de uitdagingen die netcongestie met zich meebrengt. Samen met netbeheerders, ondernemers en regionale partners onderzoeken we slimme oplossingen om de beschikbare netcapaciteit beter te benutten. Daarbij stimuleren we innovatieve toepassingen, zoals energieopslag, slimme laadsystemen en samenwerking tussen bedrijven op bedrijventerreinen. Met gerichte informatie en maatwerkadvies helpen we ondernemers om waar mogelijk te blijven investeren, verduurzamen en groeien.

Wat gaan we ervoor doen?

Actieplan netcongestie
We stellen samen met lokale stakeholders en netbeheerders een actieplan netcongestie op.

Aanjagen innovaties
Met lokale subsidies stimuleren we innovatieve oplossingen die het elektriciteitsverbruik van bedrijven verminderen. Ook zorgen deze oplossingen ervoor dat lokaal duurzaam opgewekte energie zo veel mogelijk beschikbaar blijft voor de lokale energievraag.

Procesafspraken ondersteuning energievraagstukken
We leggen procesafspraken vast om bedrijven met maatwerkadvies te ondersteunen bij energievraagstukken. Dit doen we samen met netbeheerders en (instrumenten van) de provincie.

Maatwerkadvies energievraagstukken bedrijven
De gemeente ondersteunt, in samenwerking met de netbeheerder, bedrijven met maatwerkadvies voor energievraagstukken waarvoor geen standaard oplossing mogelijk is.

Informatiebijeenkomsten netcongestie
We organiseren informatiebijeenkomsten om vraagstukken over netcongestie vanuit het bedrijfsleven te bespreken en kennis te delen over mogelijke oplossingen.

Ambitie: We maken één plan voor het gebied rondom het stadhuis

Wij ontwikkelen de stadhuisomgeving tot een aantrekkelijk, toekomstbestendig en levendig gebied dat een belangrijke bijdrage levert aan een sterke binnenstad. Hierbij versterken wij de samenhang tussen wonen, dienstverlening, maatschappelijke voorzieningen, ontmoeting, mobiliteit en openbare ruimte. Door de ontwikkeling van het stadhuis, de Ganzenmarkt, Ganzenmarkt 11, Hooge Lucht en de verbinding met het cultureel centrum en de binnenstad integraal te benaderen, creëren wij een gebied dat uitnodigt om te wonen, te werken, te ontmoeten en te verblijven. Tegelijkertijd verbeteren wij de kwaliteit van de openbare ruimte met aandacht voor bereikbaarheid, vergroening, klimaatadaptatie en verblijfskwaliteit.

Wat zijn onze doelen?

Ontwikkelplan stadhuisomgeving
We stellen een integraal ontwikkelplan op voor de stadhuisomgeving dat richting geeft aan de toekomstige ontwikkeling van het gebied en een basis vormt voor investeringen en ruimtelijke keuzes op de lange termijn.

Wat gaan we ervoor doen?

Nota van uitgangspunten opstellen
Wij stellen samen met stakeholders een nota van uitgangspunten op waarin de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van de stadhuisomgeving worden vastgelegd. Dit vormt de opmaat naar een verdere uitwerking in een ontwikkelplan.

Ambitie: Samenwerking met Oldenzaal Promotie voortzetten

Oldenzaal Promotie draagt bij aan een aantrekkelijke, levendige en gastvrije stad. Samen werken we aan promotie, evenementen en activiteiten die de aantrekkingskracht van Oldenzaal voor inwoners en bezoekers versterken. Daarnaast zetten we in op een doelmatige samenwerking tussen Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea.

Wat zijn onze doelen?

Een resultaatgerichte en efficiënte samenwerking met Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea
We maken inzichtelijk welke prestaties tegenover de gemeentelijke bijdrage staan en stimuleren een effectieve samenwerking tussen Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea. Door taken, verantwoordelijkheden en expertise beter op elkaar af te stemmen, benutten we kansen voor een efficiëntere organisatie, een doelmatige inzet van middelen en een sterkere uitvoering van promotie-, cultuur- en evenementenactiviteiten.

Wat gaan we ervoor doen?

Prestatieafspraken met Oldenzaal Promotie actualiseren
We maken concrete en waar mogelijk meetbare afspraken over de prestaties die tegenover de gemeentelijke bijdrage staan.

Samenwerking tussen Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea optimaliseren
We maken afspraken over de verdere samenwerking tussen Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea, waarbij taken en verantwoordelijkheden slimmer worden georganiseerd en dubbel werk wordt voorkomen

4.3.2 Beleidsindicatoren programma 3

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	2025	57,8		56	50,7	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
2	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal vestigingen per 1.000 inwoners van 15 t/m 65 jaar	2025	174,9		173,4	186,3	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
3	Nieuw gebouwde woningen	Aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen	2024	5,6		8,6	7,2	Basisregistratie adressen en gebouwen
4	Demografische druk	Verhouding tussen niet-beroeps-bevolking (<15 en 65+) en beroepsbevolking (15-64)	2025	84,5		74,5	81	CBS

-Toelichting bij de verplichte indicatoren:
1. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen;
2. Vestigingen van bedrijven betreft het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar;
3. Nieuw gebouwde woningen betreft het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen;
4. De demografische druk betreft de som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen in de leeftijd van 15-64 jaar.

4.3.3 Exploitatie overzicht programma 3

(bedragen x €1.000)

Stedelijke en economische ontwikkeling		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	6.695	6.676	6.556	5.664
	Baten	2.029	2.049	2.069	2.033
Saldo exclusief reserves		**-4.666**	**-4.627**	**-4.488**	**-3.631**
Reserves	Onttrekking	36	36	36	36
	Storting	276	274	275	274
Saldo reserves		**240**	**238**	**238**	**238**
Saldo inclusief reserves		**-4.426**	**-4.390**	**-4.249**	**-3.393**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.3.4 Taakvelden programma 3

-

Overzicht baten en lasten per taakveld
(bedragen x € 1.000)

P3

Stedelijke en economische ontwikkeling	Taakveld	Taakveld	2027	2028	2029	2030
Lasten	T31	Economische ontwikkeling	-371	-371	-341	-341
	T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-10	-10	-10	-10
	T34	Economische promotie	-332	-333	-332	-332
	T81	Ruimte en leefomgeving	-1.172	-1.225	-1.172	-873
	T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.103	-1.104	-1.103	-1.103
	T83	Wonen en bouwen	-3.708	-3.633	-3.599	-3.005
Totaal lasten			**-6.695**	**-6.676**	**-6.556**	**-5.664**
Baten	T33	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	23	23	23	23
	T34	Economische promotie	198	214	238	238
	T81	Ruimte en leefomgeving	127	127	127	127
	T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.103	1.104	1.103	1.103
	T83	Wonen en bouwen	578	580	578	542
Totaal baten			**2.029**	**2.049**	**2.069**	**2.033**
Saldo lasten en baten (excl reserves)			**-4.666**	**-4.627**	**-4.488**	**-3.631**

4.3.5 Beleidsdocumenten programma 3

-

	Documentnaam	Link
1.	Oldenzaals koersdocument circulaire economie	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/14928037/2/09+Oldenzaals+koersdocument+circulaire+economie+-+GEAMENDEERD+Raadsvoorstel+en+-besluit?connection_type=1&connection_id=8828587
2.	Economische Visie Oldenzaal	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/14639301/3#search=%22economische%20visie%22
3.	Toekomstvisie Oldenzaal 2040	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/14260673/3#search=%22toekomstvisie%20Oldenzaal%20%22
4.	Omgevingsplan gemeente Oldenzaal	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/14204026/1/6434+Bijlage+1+CV+Technisch+in+beheer+nemen+bruidsschat+gemeente+Oldenzaal?connection_type=1&connection_id=8469679
5.	Regionale woonagenda Twente 2021	Visies en beleidsregels | Gemeente Oldenzaal
6.	Warmtevisie Noordoost Twente	Visies en beleidsregels | Gemeente Oldenzaal
7.	Woonagenda 2023-2027	Visies en beleidsregels | Gemeente Oldenzaal
8.	Visie wonen, welzijn, zorg Oldenzaal 2030 (april 2024)	Visies en beleidsregels | Gemeente Oldenzaal
9.	RES Twente 1.0	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10291886/2#search=%22res%20twente%22
10.	Energievisie Noordoost Twente, versie Oldenzaal 2.0	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10011681/2#search=%22energievisie%22
11.	Strategisch woonprogrammering Oldenzaal 2020 - 2030	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9646812/2/07+Strategische+Woonprogrammering+2020-2030+-+bijlage+1+nota?connection_type=1&connection_id=5782367
12.	Gemeentelijke subsidieregeling voor isolatie van eigen woningen met energielabel D, E, F of G	Gemeentelijke subsidieregeling voor isolatie van eigen woningen met energielabel D, E, F of G | Lokale wet- en regelgeving
13.	Warmtevisie Noordoost Twente	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9152728/3#search=%22warmtevisie%20noordoost%20twente%22
14.	Startnota Energiestrategie Twente	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/8273138/2#search=%22Startnota%20Energiestrategie%20Twente%22
15.	Nota bodembeheer 'Twents beleid veur oale groond 2.0'	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/669734/1/document?connection_type=1&connection_id=582222

4.3.6 Verbonden partijen programma 3

-

Verbonden partij	Toelichting
Bestuursovereenkomst Sociaaleconomische Structuurversterking (BOKSES: onderdeel van Twente Board)	De economische strategie van Twente en de uitvoering daarvan is belegd in Twente Board. In het bestuur van Twente Board zitten ondernemers, onderwijs en overheid elk met eigen vertegenwoordigers aan tafel. Het college van Oldenzaal heeft net als alle Twentse gemeenten via het Bestuurlijk Overleg Sociaaleconomische Samenwerking (BOSS) inbreng in Twente Board. De twee belangrijke investeringsagenda's zijn: Agenda voor Twente en de Regiodeal Twente. De focus in dit programma ligt op onderstaande kerndossiers: 1. Bereikbaarheid (opwaarderen spoorlijn Zwolle-Twente-Munster en versnellen verbindingen Zwolle, Randstad en Berlijn) 2. Aantrekken en opleiden van voldoende talent op alle niveaus 3. Positioneren van Twente als (high)tech regio richting Den Haag en Europa 4. Positioneren van samenwerking met Duitsland in Den Haag en Europa 5. Ontwikkelen van een kansenagenda 6. Het opstellen van een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente
Recreatieschap Twente	Twentse samenwerking voor beleidsmatige aangelegenheden en bedrijfsvoering, waarbij zij voor dit programma de uitvoerende organisatie is op het gebied van: 1. toeristische routes 2. vrijetijdseconomie 3. recreatieve voorzieningen Bij het Recreatieschap zijn we bezig met de financieringssystematiek.
Omgevingsdienst Twente (OD Twente)	De milieutaken op het gebied van vergunningverlening en handhaving zijn bij ODTwente ondergebracht.

4.4 Programma 4 Cultuur, sport en ontspanning

.

Wat houdt het programma in?

Oldenzaal heeft een rijk verenigingsleven en een breed cultureel en sportief aanbod. Veel inwoners zijn aangesloten bij verenigingen en talloze vrijwilligers zetten zich hiervoor in. Lokale verbinders, zoals de buurtbeweegcoaches en de cultuurcoach, ondersteunen hierbij. Cultuur, sport en ontspanning versterken de leefbaarheid en levendigheid van Oldenzaal. Ze brengen inwoners letterlijk en figuurlijk in beweging en dragen daarmee bij aan welzijn, plezier, gezondheid, ontwikkeling en verbondenheid. We brengen sport, cultuur, gezondheid en welzijn samen in een overkoepelend maatschappelijk plan. Daarmee versterken we de samenhang tussen deze beleidsterreinen en stimuleren we participatie van onze inwoners.

We willen dat zoveel mogelijk inwoners kunnen meedoen aan sport, cultuur en ontspanning. Daarom ondersteunen we verenigingen en culturele instellingen om activiteiten en voorzieningen toegankelijk en betaalbaar te houden. We draaien eerdere bezuinigingen bij cultuurverenigingen terug. In 2027 voeren we de huurverhoging voor sportverenigingen eenmalig niet in en gaan we onderzoeken hoe we hier in volgende jaren mee verder gaan.

Op cultureel gebied heeft Oldenzaal veel te bieden voor inwoners en bezoekers. Stadstheater de Bond, Museum Oldenzaal, Kaliber Kunstenschool en Bibliotheek Oldenzaal vormen samen de basis van de lokale culturele infrastructuur. Zij organiseren activiteiten voor een breed publiek en bieden ruimte aan het ontdekken en ontwikkelen van talent. Zij participeren actief in het Kunstmenu voor het primair onderwijs, zodat ieder kind in Oldenzaal met kunst en cultuur in aanraking komt. We stimuleren de samenwerking tussen culturele instellingen, verenigingen, welzijnsinstellingen en andere partners. Museum Oldenzaal en Oldenzaal Promotie hebben hun krachten gebundeld en we onderzoeken verdere samenwerkingsmogelijkheden. Door cultuur en stadspromotie met elkaar te verbinden, versterken we de aantrekkelijkheid en veelzijdigheid van Oldenzaal voor inwoners en bezoekers.

We blijven beweging van onze inwoners stimuleren, onder meer door de inzet van de buurtbeweegcoaches en verlenging van de regeling vakleerkrachten sport. Onze binnen- en buitensportaccommodaties worden intensief gebruikt. Om ze ook inde toekomst geschikt en aantrekkelijk te houden, stellen we een Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport) op. Ook werken we de harmonisatie van de buitensport verder uit voor een eerlijk en transparant speelveld en blijven we werken aan passende, eigentijdse sportaccommodaties.

Het erfgoed van Oldenzaal draagt bij aan de identiteit en aantrekkelijkheid van onze stad. Als oudste stad van Twente zijn we trots op ons erfgoed en willen we zorgvuldig omgaan met wat er is. Daarom actualiseren we ons erfgoedbeleid en nemen we erfgoed mee in ruimtelijke ontwikkelingen. Dit doen we met respect voor het verleden en oog voor de toekomst.

4.4.1 Doelen en prestaties programma 4

Ambitie: Een sterk verenigingsleven waaraan iedereen kan meedoen
Een sterk lokaal verenigingsleven stimuleert verbinding, gezondheid, participatie en welzijn van onze inwoners. Het biedt Oldenzalers de mogelijkheid om mee te doen, elkaar te ontmoeten en samen bij te dragen aan een vitale en aantrekkelijke stad.

Wat zijn onze doelen?

Een rijk en toekomstbestendig verenigingsleven
Verenigingen vormen het hart van Oldenzaal. Ze zorgen voor ontmoeting, preventie, gezondheid en sociale samenhang. We ondersteunen en versterken het lokale verenigingsleven, waarbij we oog hebben voor opgaven en ontwikkelingen.

Wat gaan we ervoor doen?

Inzet lokale culturele en sportieve verbinders
We continueren de inzet van onze buurtbeweegcoaches en verbindende cultuurfuncties als schakel tussen inwoners, gezondheid, welzijn en verenigingen. Waar mogelijk maken we gebruik van (vernieuwing van) rijks- en provinciale regelingen.

Terugdraaien bezuinigingen cultuurverenigingen
We draaien de bezuinigingen bij cultuurverenigingen structureel terug. Daarmee geven we uitvoering aan de wens van de raad en het coalitieakkoord.

Ondersteuning verenigingen
We bespreken met verenigingen de mogelijkheden voor samenwerking en gedeeld gebruik van materialen, huisvesting en voorzieningen. De uitkomsten hiervan koppelen we terug aan de raad.

Terugdraaien huurverhoging sportaccommodaties
We draaien de huurverhoging voor sportaccommodaties eenmalig terug in 2027. Voor de periode daarna komen we tot gelijkwaardige subsidieafspraken door het harmonisatieplan af te ronden en uit te voeren.

Wat zijn onze doelen?

Meer actieve deelname aan cultuur en sport
We stimuleren inwoners van Oldenzaal om mee te doen aan cultuur en sport. Zo dragen we bij aan hun gezondheid en welzijn.

Wat gaan we ervoor doen?

Twentse samenwerking Sport en Bewegen
We blijven aangesloten bij de Twentse samenwerking Sport en Bewegen en gebruiken deze voor kennisdeling en gezamenlijke ontwikkelingen. Lokale opgaven en behoeften van Oldenzaal zijn daarbij leidend.

Cultuur en sport binnen integraal plan sociaal domein
Cultuur en sport maken deel uit van een integraal plan voor het sociaal domein. Dit plan werkt als een paraplu boven bestaande visies en beleidsstukken.

BoesCoolFit/BoesCoolTuur en het bijbehorende 55+-programma
We blijven BoesCoolFit en BoesCoolTuur en het bijbehorende 55+-programma ondersteunen. Zo krijgen alle kinderen en inwoners van 55 jaar en ouder de kans om kennis te maken met sport en cultuur.

Participatie stichting Leergeld
We blijven participeren in de stichting Leergeld, zodat elk kind kan meedoen met culturele en sportieve activiteiten.

Regeling vakleerkrachten sport
We verlengen de regeling voor vakleerkrachten bewegingsonderwijs met drie jaar. Binnen het beschikbare budget wordt de voorzittersrol van de vakgroep LO, inclusief de coördinatie van MRT, gecontinueerd. In deze periode voeren we samen met de schoolbesturen het gesprek over een toekomstbestendige organisatie en bekostiging van de regeling.

Ambitie: Toekomstbestendige sportvoorzieningen in een actieve stad

Onze sportvoorzieningen dragen bij aan een aantrekkelijke leefomgeving, waar bewegen vanzelfsprekender, toegankelijker en leuker moet zijn voor zoveel mogelijk inwoners. Daarom investeren we in duurzaamheid, samenwerking en efficiënt gebruik van beschikbare ruimte.

Wat zijn onze doelen?

Eigentijdse sportaccommodaties die uitnodigen om te bewegen
Goede sportieve voorzieningen voor alle leeftijden stimuleren inwoners om te bewegen en mee te doen aan sportieve activiteiten.

Wat gaan we ervoor doen?

Toekomst sportcentrum Vondersweijde
We onderzoeken de toekomst van sportcentrum Vondersweijde, waarbij behoud van de zwemvoorziening een belangrijk uitgangspunt is. We werken verschillende toekomstscenario's uit en beoordelen deze op technische, duurzame, maatschappelijke en financiële aspecten. Inwoners, gebruikers, verenigingen en maatschappelijke organisaties worden vroegtijdig betrokken. Op basis van de uitkomsten kan de gemeenteraad een zorgvuldig afgewogen besluit nemen.

Integraal Huisvestingsplan Sport
Met een Integraal Huisvestingsplan Sport (IHP Sport) brengen we de huidige en toekomstige behoefte aan sportaccommodaties in beeld. Daarbij kijken we naar een evenwichtige verdeling van voorzieningen tussen verenigingen, een doelmatig gebruik van accommodaties en de investeringen die nodig zijn om deze toekomstbestendig te houden. Met het IHP Sport bereiden we ons bovendien voor op toekomstige wet- en regelgeving en mogelijke subsidievoorwaarden. Zo maken we weloverwogen keuzes voor een duurzaam, toegankelijk en betaalbaar sportaanbod in Oldenzaal.

Vervangen verlichting door LED

We vervangen de traditionele verlichting bij sportverenigingen stap voor stap door energiezuinige LED-verlichting.

Uitvoering harmonisatie buitensport
We werken het harmonisatiemodel sportaccommodaties (buitensport) uit en doen recht aan een eerlijke en gelijke behandeling van alle sportverenigingen.

Uitvoering accommodatieplan binnensport
We voeren de werkzaamheden vanuit het accommodatieplan binnensport gefaseerd uit.

Vervangen toplaag diverse sportvelden
Als onderdeel van het sportbeheersplan vervangen we de toplaag van de velden van Bully en Quick ’20 (2027) en de toplaag van het kunstgrasveld 2 bij FC Berghuizen (2029).

Wat zijn onze doelen?

Verbeteren leefbaarheid, vitaliteit en aantrekkelijkheid van (binnen)stad en buitengebied
Eigentijdse sportvoorzieningen en een goed ingerichte openbare ruimte om te bewegen dragen bij aan gezondheid en welzijn van onze inwoners. Ze maken Oldenzaal bovendien aantrekkelijker voor recreanten en bezoekers.

Wat gaan we ervoor doen?

Actualisatie sportbeleid
In aansluiting op opgaven, behoeften en ontwikkelingen actualiseren we ons sportbeleid.

Oplossing gebouw ‘De Reisduif’
We zoeken naar een passende invulling voor gebouw ‘De Reisduif’ aan de Schapendijk. Mocht deze niet worden gevonden, dan wordt het gebouw volgens de oorspronkelijke afspraak gesloopt.

Herontwikkeling Sportpark De Thij
We werken verder aan scenario’s voor de herontwikkeling van Sportpark De Thij.

Verkenning bredere inzet sportvoorzieningen
Samen met partners en inwoners verkennen we hoe sportaccommodaties en sportparken beter benut kunnen worden als ontmoetingsplek in de wijk. Hierbij houden we rekening met de wijkverbeterplannen.

Ambitie: Cultuur en erfgoed verbinden de stad

Onze cultuur en ons erfgoed geven Oldenzaal een eigen karakter en dragen eraan bij dat Oldenzalers zich verbonden voelen met de stad en met elkaar.

Wat zijn onze doelen?

Een sterke culturele infrastructuur met een brede programmering
We versterken de culturele infrastructuur van Oldenzaal door samenwerking tussen culturele instellingen, verenigingen, makers en erfgoedorganisaties te stimuleren. Zo werken we aan een gevarieerd, toegankelijk en aantrekkelijk cultureel aanbod voor inwoners en bezoekers, met ruimte voor cultuureducatie, talentontwikkeling en nieuwe initiatieven.

Wat gaan we ervoor doen?

Terugdraaien bezuiniging regeling cultuurparticipatie
Om culturele evenementen en verenigingen ruimte te blijven bieden, draaien we de eerdere bezuiniging op de subsidieregeling cultuurparticipatie terug. Omdat de regeling wordt overvraagd verhogen we het beschikbare budget.

Versterken kwaliteit, aanbod en toegankelijkheid kunst en cultuur

We helpen lokale partners om culturele initiatieven en projecten samen te brengen en kwaliteit, aanbod en toegankelijkheid van kunst, cultuur en erfgoed te versterken. Dit doen we onder meer door gebruik te maken van subsidies en fondsen en partners te wijzen op de beschikbare mogelijkheden en gezamenlijke programmering, coproducties en samenwerking te stimuleren.

Participatie in Cultuurregio Twente
We blijven participeren in Cultuurregio Twente, waar de focus komt te liggen op uitvoering van de ontwikkelstrategie 'Trek in Twente'. De belangen van Oldenzaal zijn daarbij leidend.

Uitvoeringsprogramma cultuur
We maken een uitvoeringsprogramma cultuur dat ambities vertaalt naar concrete activiteiten en afspraken voor de komende vier jaar.

Lokale omroep
Naar verwachting treedt op 1 januari 2028 de nieuwe Mediawet in. Deze brengt een nieuwe inrichting van het stelsel van lokale publieke omroepen en de veranderende rol van gemeenten hierin met zich mee. Voor Twente zal dan sprake zijn van één streekomroep onder de naam ‘1Twente’. De komende periode anticipeert de gemeente op de nieuwe rol en de veranderende taak en financiering van RTV Noordoost Twente (huidige lokale omroep).

Inventarisatie en herijking kunstcollectie
We stellen eenmalig €9.000 beschikbaar om de gemeentelijke kunstcollectie te inventariseren. Op basis daarvan bepalen we hoe we de collectie optimaal kunnen verkleinen en herijken we het beleid voor het beheer en behoud van de overgebleven kunstcollectie.

Wat zijn onze doelen?

Ontdekken, ontwikkelen en behouden van talent
We sluiten aan bij het regionale beleid en zetten cultuur in om talent aan te trekken, te behouden en de kans te geven zich verder te ontwikkelen.

Wat gaan we ervoor doen?

Meerjarenplan Bibliotheek Oldenzaal
Samen met Bibliotheek Oldenzaal werken we aan het opstellen van een meerjarenplan. Dit in aansluiting op de wettelijke taak (zorgplicht) van gemeenten. (Digi)taalvaardigheid en andere basisvaardigheden blijven een specifiek aandachtspunt.

Cultuureducatie primair onderwijs
We continueren de ondersteuning voor cultuureducatie in het primair onderwijs. Daarbij houden we provinciale ontwikkelingen (met name met betrekking tot het vervolg op de regeling Cultuureducatie Overijssel 2025-2028) in het oog. We verkennen de mogelijkheden voor verdere opvolging van het lokale convenant KunstWijs.

Wat zijn onze doelen?

Versterken profilering als ‘oudste stad van Twente’
Oldenzaal is er trots op oudste stad van Twente te zijn. Door onze geschiedenis zichtbaar en beleefbaar te maken, versterken we onze identiteit en de verbondenheid tussen inwoners en dragen we bij aan de (vrijetijds)economie.

Wat gaan we ervoor doen?

Verhoging subsidie Museum Oldenzaal voor 2 jaar
We verhogen de subsidie aan Museum Oldenzaal voor een periode van 2 jaar in afwachting van de nadere structurele samenwerking tussen Museum Oldenzaal en Oldenzaal Promotie.

Erfgoedsamenwerking NOT

In aansluiting op het in maart 2026 genomen collegebesluit volgen we het vastgestelde voorstel met betrekking tot de verkenning van erfgoedsamenwerking in Noordoost-Twente. Waar mogelijk maken we gebruik van subsidieregelingen.

Actualisatie erfgoedbeleid
We bereiden de actualisatie van het erfgoedbeleid voor. Daarbij houden we rekening met de Omgevingswet en ontwikkelingen op het gebied van wonen, klimaat, cultuur, toerisme en de binnenstad. Ook betrekken we maatschappelijke ontwikkelingen en eventuele wijzigingen in het interbestuurlijk toezicht op erfgoed. Zo zorgen we er voor dat ons erfgoedbeleid aansluit bij de huidige en toekomstige opgaven van Oldenzaal.

Erfgoed begraafplaats Hengelosestraat
In samenspraak met provincie Overijssel en het Oversticht realiseren we op de begraafplaats Hengelosestraat een blijvende plek voor de archeologie Plechelmusplein. We verkennen mogelijkheden voor inrichting van het poortgebouw voor (erfgoed)educatie/informatie.

Erfgoed integraal onderdeel ruimtelijke ontwikkelingen
Als onderdeel van de omgevingsvisie en ter versterking van identiteit, aantrekkelijkheid en toekomstbestendigheid van (binnen)stad en buitengebied maakt erfgoed integraal deel uit van ruimtelijke ontwikkelingen.

Plan 'Schatten van Plechelmus'
We ondersteunen de uitvoering van het plan 'Schatten van Plechelmus' (gericht op de toekomst van de Plechelmusbasiliek) en vragen daarbij specifiek aandacht voor de verlichting.

4.4.2 Beleidsindicatoren programma 4

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Niet wekelijkse sporters	%	2024	38,7%		42,9%	44,7%	CBS & RIVM

Deze indicator geeft het percentage inwoners van 19 jaar en ouder weer dat niet wekelijks sport. De gegevens zijn afkomstig van Waarstaatjegemeente.nl en zijn gebaseerd op onderzoek van de GGD.

4.4.3 Exploitatie overzicht programma 4

(bedragen x €1.000)

Cultuur, sport en ontspanning		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	7.952	7.511	7.512	7.326
	Baten	1.490	1.528	1.549	1.551
Saldo exclusief reserves		**-6.462**	**-5.983**	**-5.962**	**-5.775**
Reserves	Onttrekking	0	0	0	0
	Storting	147	10	10	10
Saldo reserves		**147**	**10**	**10**	**10**
Saldo inclusief reserves		**-6.314**	**-5.973**	**-5.952**	**-5.765**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.4.4 Taakvelden programma 4

-

Overzicht baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)

		P4				
Cultuur, sport en ontspanning	**Taakveld**	**Taakveld**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Lasten	T51	Sportbeleid en activering	-493	-354	-352	-353
	T52	Sportaccommodaties	-4.500	-4.203	-4.288	-4.100
	T53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1.391	-1.381	-1.363	-1.364
	T54	Musea	-24	-24	-24	-24
	T55	Cultureel erfgoed	-478	-480	-418	-418
	T56	Media	-1.066	-1.070	-1.066	-1.067
Totaal lasten			**-7.952**	**-7.511**	**-7.512**	**-7.326**
Baten	T51	Sportbeleid en activering	192	192	192	192
	T52	Sportaccommodaties	930	966	1.007	1.008
	T53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	335	336	317	318
	T56	Media	33	33	33	33
Totaal baten			**1.490**	**1.528**	**1.549**	**1.551**
Saldo lasten en baten (excl reserves)			**-6.462**	**-5.983**	**-5.962**	**-5.775**

4.4.5. Beleidsdocumenten programma 4

Binnen het programma zijn de volgende beleidstukken aan de orde:

	Documentnaam	Link
1.	Visienota cultuur Oldenzaal (2019)	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/7634593/2/07_visienota_cultuur_-_visienota?connection_type=1&connection_id=4698169
2.	Algemene subsidieverordening Oldenzaal 2025	13+Algemene+Subsidieverordening+Oldenzaal+2025+-+Bijlage+Algemene+Subsidieverordening+Oldenzaal+2025
3.	Visie op sport en bewegen	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/4314845/1#search=%22visie%20sport%20en%20bewegen%22
4.	Kadernota cultureel erfgoed 2014-2018	kadernota_cultureel_erfgoed

4.4.6 Verbonden partijen programma 4

Binnen het programma zijn de volgende gemeenschappelijk regelingen, bestuursovereenkomst of deelnemingen van toepassing. Voor een gedetailleerde uiteenzetting hiervan verwijzen wij u naar de 5.5 Paragraaf Verbonden partijen.

Verbonden partij	Toelichting
Sport Oldenzaal B.V.	Verzorgt de exploitatie en het beheer van sportcentrum Vondersweijde.

4.5 Programma 5 Maatschappelijke Ondersteuning

Wat houdt het programma in?
We willen dat alle inwoners van Oldenzaal kunnen meedoen aan de samenleving en waar nodig passende ondersteuning krijgen. Daarbij kijken we niet alleen naar afzonderlijke regelingen en voorzieningen, maar vooral naar wat inwoners nodig hebben in hun dagelijks leven. We gaan uit van hun eigen mogelijkheden en de kracht van hun sociale netwerk en omgeving.

Om inwoners beter en samenhangender te ondersteunen, brengen we bestaande visies, beleidskaders en uitvoeringsprogramma's samen in één Integraal Beleidskader Sociaal Domein. Daarnaast verbeteren we de toegang tot ondersteuning, ontwikkelen we het Sociaal Plein verder en werken we aan een Stevig Lokaal Team.

We investeren in sterke wijken en gemeenschappen, waar inwoners elkaar ontmoeten en naar elkaar omkijken. Door preventie en laagdrempelige ondersteuning te versterken, willen we problemen eerder signaleren en waar mogelijk voorkomen dat zwaardere zorg nodig is. Daarbij werken we nauw samen met maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders en andere partners. Samen met onderwijs en maatschappelijke partners wordt gewerkt aan kansrijk opgroeien en passende ondersteuning waar nodig. Daarnaast ligt de focus op het versterken van bestaanszekerheid en het bevorderen van volwaardige deelname aan de samenleving.

Asiel, migratie en integratie
We geven uitvoering aan onze wettelijke taken op het gebied van opvang, huisvesting, inburgering en integratie. We ondersteunen statushouders bij hun inburgering en participatie en onderzoeken hoe we invulling kunnen geven aan de opvang van asielzoekers, passend bij de mogelijkheden en draagkracht van Oldenzaal. Daarbij betrekken we inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties bij deze opgaven.

4.5.1 Doelen en prestaties programma 5

<u>Ambitie: Binnen het sociaal domein werken we integraal. De inwoner staat centraal.</u>
De wetten binnen het sociaal domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) zijn als losse systemen ontworpen. Vanuit rechten, plichten en regels worden inwoners die problemen ervaren in een systeem opgevangen dat zich richt op één aspect van het leven van die inwoner. In de leefwereld van onze inwoners spelen problemen zich echter zelden af binnen de grenzen van één wet. In Oldenzaal willen we de inwoner centraal stellen en gaan we aan de slag om de benodigde randvoorwaarden hiervoor te creëren.

Wat zijn onze doelen?

Integraal beleid en regelgeving
We werken vanuit één integraal beleidskader op het sociaal domein. Beleid en regelgeving sluiten op elkaar aan, zijn overzichtelijk voor inwoners en ondersteunen integraal werken door professionals.

Wat gaan we ervoor doen?

Integraal beleidskader
Om onze ambitie van mensgericht werken in de praktijk waar te maken, brengen we in 2027 de bestaande visies, beleidskaders, uitvoeringsprogramma’s en actieplannen binnen het sociaal domein in samenhang in beeld. In 2028 bundelen we deze tot één integraal beleidskader, waarbij we overlap verminderen en verouderde of overbodige beleidsstukken schrappen.

Integrale verordening
We stellen één integrale verordening voor het sociaal domein vast, waarin de bedoeling centraal staat, Daarbij vereenvoudigen we de lokale regelgeving.

Wat zijn onze doelen?

Integrale ondersteuning rondom de inwoner
Inwoners ervaren samenhangende en toegankelijke ondersteuning die aansluit bij hun persoonlijke situatie. Professionals werken over de grenzen van afzonderlijke regelingen en organisaties heen samen, zodat inwoners niet onnodig worden doorverwezen en passende ondersteuning tijdig beschikbaar is.

Wat gaan we ervoor doen?

Integrale ondersteuning rondom de inwoner
We verruimen de professionele ruimte, bevoegdheden en werkafspraken die consulenten nodig hebben om daadwerkelijk maatwerk te kunnen leveren. Op basis hiervan leggen we werkafspraken en mandaten vast.

Stevig Lokaal Team
We leggen vast welke organisaties deelnemen aan het Stevig Lokaal Team, wie regie voert, welk mandaat de professionals hebben en wanneer specialistische ondersteuning wordt ingezet. Dit als onderdeel van de uitwerking van de motie populatiebekostiging.

Met een Stevig Lokaal Team bedoelen we een herkenbaar en laagdrempelig team dat dichtbij inwoners staat, breed kijkt naar hun situatie en samen met hen zoekt naar passende oplossingen. Het team benut de kracht van de sociale basis en schakelt specialistische hulp in wanneer dat nodig is. Zo worden signalen eerder herkend, krijgen inwoners op het juiste moment passende ondersteuning en voorkomen we waar mogelijk dat problemen groter worden.

Sociaal Plein
In afwachting van het gebiedsplan voor de Ganzenmarkt verbeteren we de huisvesting van het Sociaal plein in de Hooge Lucht, zowel voor het Sociaal plein als de andere (beoogde) gebruikers.

Afspraken met gezondheidscentra
We herijken en versterken afspraken met gezondheidscentra over samenwerking, vroegsignalering, doorverwijzing en de verbinding tussen zorg, welzijn en ondersteuning.

Samenwerkingscoördinator Voorzieningen
We stellen binnen het Sociaal Plein een samenwerkingscoördinator Voorzieningen aan. Deze brengt welzijnspartners bij elkaar en onderzoekt samen met hen waar het bestaande aanbod overlapt en waar aanvullingen nodig zijn. Op basis daarvan ontwikkelen de coördinator en partners voorstellen voor een beter samenhangend en toegankelijk aanbod van voorzieningen en activiteiten. We evalueren deze rol na drie jaar, zodat deze rol in overleg met onze welzijnspartners bij hen wordt ondergebracht.

Scholing professionals
We investeren in de ontwikkeling en scholing van professionals. Zo leren zij signalen vroeg te herkennen, inwoners integraal te ondersteunen en de inwoner centraal te stellen.

Ambitie: Sterke wijken en gemeenschappen: een sterke basis voor preventie

Sterke wijken en gemeenschappen vormen een belangrijke basis voor preventie. Met een preventieve aanpak, bijvoorbeeld in de wijk, op school en bij maatschappelijke voorzieningen, ondersteunen we inwoners op tijd. Zo voorkomen we waar mogelijk dat zwaardere of langdurige ondersteuning nodig is.

Wat zijn onze doelen?

Het bevorderen van ontmoeting
We bevorderen sterke wijken waarin inwoners elkaar ontmoeten, naar elkaar omkijken en zelf initiatief nemen.

Wat gaan we ervoor doen?

Professionals in de wijk
Samen met welzijnspartners zorgen we ervoor dat professionals beschikbaar zijn in de wijk. Zij ondersteunen inwoners, halen signalen op en leggen verbinding voor passende hulp en ondersteuning.

Ontmoetingsplekken
We brengen samen met inwoners en partners in kaart welke bestaande scholen, sportvoorzieningen, buurthuizen en andere locaties beter benut kunnen worden als ontmoetingsplek in de wijk.

Wat zijn onze doelen?

Preventieve aanpak
We werken aan een preventieve aanpak door onder meer gezond leven te bevorderen en daarmee problemen en zwaardere zorg te voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen?

Werkplan Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)
We geven uitvoering aan het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). We richten ons daarbij onder andere op het verbeteren van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners.
Daarnaast zetten we in op gezond en veilig opgroeien. Samen met maatschappelijke partners werken we aan activiteiten die bijdragen aan het voorkomen van gezondheidsproblemen en het bieden van ondersteuning dichtbij. We sluiten aan bij het beleid voor het sociaal domein en bij bestaande activiteiten op het gebied van gezondheid, sport en welzijn.

Preventie- en handhavingsplan middelengebruik
We stellen het preventie- en handhavingsplan middelengebruik op en voeren dit uit. Hiermee versterken we de preventieve aanpak van middelengebruik.

Ambitie: Voor inwoners die het nodig hebben, is de juiste ondersteuning beschikbaar

We willen dat inwoners nu en in de toekomst de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben, zodat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen blijven meedoen in de samenleving. Daarnaast willen we meer inzicht in de kwaliteit, effectiviteit en resultaten van de ondersteuning, zodat we kunnen sturen op wat werkt.

Wat zijn onze doelen?

Inzicht in ondersteuning
We willen meer inzicht krijgen in de resultaten van de verschillende vormen van ondersteuning, zowel in de omvang als in de uitkomsten voor inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Monitoring sociaal domein
We maken jaarlijks een monitor voor de gemeenteraad met onder andere:

- Ontwikkeling van aantallen en kosten maatwerk
- Bereik van (een aantal) preventieve activiteiten
- Ervaringen van inwoners
- Gebruik van subsidies

Wat zijn onze doelen?

Passende ondersteuning
Inwoners krijgen tijdig ondersteuning die aansluit bij hun persoonlijke situatie, mogelijkheden en behoeften. De ondersteuning is zo licht als mogelijk, maar waar nodig bieden we specialistische hulp. Zo ondersteunen we inwoners om zoveel mogelijk zelfstandig te blijven functioneren en mee te doen aan de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Meerjarige subsidies
We werken de benodigde beleidsmatige, juridische en financiële kaders uit voor meerjarige subsidies. Hiermee bieden we maatschappelijke organisaties meer continuïteit en zekerheid, verminderen we administratieve lasten en versterken we de focus op maatschappelijke resultaten. Vervolgens besluit de raad over invoering van deze systematiek.

Werkafspraken over jeugdbescherming
We maken werkafspraken over hoe we ondersteuning bieden aan gezinnen indien een jeugdige onder regie van jeugdbescherming valt.

Aanpassen subsidieverordeningen
De algemene subsidieverordening en de subsidieverordening voor sociaal domein worden aangepast, zodat er een transparantere verdeling van subsidies is.

Herkennen signalen over onveiligheid
Professionals herkennen onveilige situaties sneller en werken samen met inwoners en organisaties aan blijvende veiligheid voor kinderen, jongeren en volwassenen.

Ondersteuning van kwetsbare inwoners via het Dierenopvang Centrum Oldenzaal
We geven het Dierenopvang Centrum Oldenzaal de opdracht kwetsbare bewoners (daar waar passend) te ondersteunen ter voorkoming van zwaardere zorg.

Wijk GGD
We zetten een Wijk-GGD'er en een ervaringsdeskundige in om inwoners met onbegrepen gedrag te bereiken en waar nodig toe te leiden naar passende ondersteuning. Hiermee versterken we de samenwerking tussen zorg, welzijn en veiligheid, met aandacht voor de inwoner en zijn of haar omgeving.

Voorbereiden op eigenbijdrageregeling in de Wmo
We bereiden ons voor op de voorgenomen wijzigingen in de eigen bijdrage voor Wmo-ondersteuning en passen onze uitvoering aan zodra de landelijke regelgeving definitief is.

Ambitie: Kansrijk opgroeien voor ieder kind

De eerste levensjaren zijn van grote invloed op de ontwikkeling van een kind. Niet ieder kind groeit op onder dezelfde omstandigheden. Door vragen en zorgen vroeg te signaleren en samen te werken rondom het kind en het gezin, kunnen we problemen eerder aanpakken en voorkomen dat deze groter worden. Zo dragen we bij aan gelijke kansen voor kinderen en jongeren om zich veilig, gezond en kansrijk te ontwikkelen.

Wat zijn onze doelen?

Doorontwikkelen dat kinderen, jongeren en gezinnen opgroeien in een sterke pedagogische basis
We willen dat kinderen en jongeren in Oldenzaal gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien en zich naar hun mogelijkheden kunnen ontwikkelen. Een sterke pedagogische basis biedt kinderen, jongeren, ouders en hun omgeving de mogelijkheden om vragen en problemen zoveel mogelijk zelf en met elkaar op te pakken.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren preventief jeugdbeleid
We voeren de prioritaire maatregelen uit het beleidskader Preventief Jeugdbeleid gefaseerd uit. We focussen ons dit jaar op:

- het versterken van laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden, aansluitend bij wat inwoners nodig hebben;
- het beter zichtbaar en vindbaar maken van activiteiten, voorliggende voorzieningen en preventieve ondersteuning;

- het versterken van voorliggende voorzieningen en groepsgerichte ondersteuning die bijdragen aan het voorkomen van specialistische hulp.

Doorontwikkelen van jongeren- en straathoekwerk
We stellen uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 samen met Impuls en Wijkracht een plan op voor de doorontwikkeling van het jongeren- en straathoekwerk in Oldenzaal.

Herijken en uitvoeren Lokale Educatieve Agenda
We herijken de uitvoeringsagenda van de Lokale Educatieve Agenda op basis van actuele opgaven en nieuw vastgesteld beleid, waaronder het Preventief Jeugdbeleid. Samen met onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners maken we concrete afspraken over gezamenlijke prioriteiten, ieders bijdrage en verantwoordelijkheid.

Wat zijn onze doelen?

Een stimulerende leer- en ontwikkelomgeving bieden
Kinderen en jongeren krijgen de ruimte om zich optimaal te ontwikkelen in een veilige, gezonde en toekomstbestendige omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Realiseren van de nieuwbouw van de Drie-eenheid school
Het schoolbestuur (Konot) is bouwheer en zorgt voor de voorbereiding en realisatie. Vanuit de gemeente hebben we een controlerende en financierende rol.

Realiseren van de (ver)nieuwbouw van de TCC locatie Lyceumstraat
Het schoolbestuur (Carmel) is bouwheer en zorgt voor de voorbereiding en realisatie. Vanuit de gemeente hebben we een controlerende en financierende rol.

Starten met de voorbereiding voor nieuwbouw basisscholen de Esch en de Linde samen met sporthal De Kolk
Op deze locatie liggen kansen voor een gezamenlijk nieuwbouwproject. We onderzoeken deze mogelijkheden verder.

Bepalen toekomstige locatie basisscholen de Thij
Op basis van de uitgevoerde haalbaarheidsonderzoeken en het participatietraject met betrokkenen werken we verschillende scenario's uit. Deze moeten bijdragen aan een veilige schoolomgeving, vooruitlopend op de geplande nieuwbouw tussen 2030 en 2035.

Actualiseren Verordening onderwijshuisvesting
Het stelsel rondom onderwijshuisvesting is vernieuwd via de Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting, waarmee de Eerste Kamer medio 2026 heeft ingestemd. Hierdoor moet de verordening onderwijshuisvesting worden geactualiseerd.

Doorontwikkelen Actief na School
We ontwikkelen Actief na School verder tot een herkenbaar en toegankelijk aanbod dat aansluit bij de behoeften in de wijken. Daarnaast voeren we voor het voortgezet onderwijs een app in waarmee jongeren het aanbod makkelijker kunnen vinden en waarmee aanmelding, registratie en administratie eenvoudiger worden.

Wat zijn onze doelen?

Kinderen, jongeren en gezinnen krijgen passende ondersteuning wanneer dat nodig is
Wanneer de pedagogische basis en voorliggende voorzieningen niet voldoende zijn, krijgen kinderen, jongeren en gezinnen tijdig passende maatwerkondersteuning of specialistische jeugdhulp.

Wat gaan we ervoor doen?

Bepalen van de lokale en regionale organisatie van jeugdhulp

We brengen in beeld welke uitgangspunten voor Oldenzaal van belang zijn bij de regionale organisatie en contractering van specialistische jeugdhulp. Daarbij onderzoeken we de beleidsmatige, financiële en juridische consequenties van verschillende keuzes en de aansluiting op preventie, de sociale basis, het Stevig Lokaal Team en passende specialistische ondersteuning.

Ambitie: Alle inwoners kunnen meedoen in de samenleving

Meedoen zorgt ervoor dat inwoners zich betrokken voelen, contact hebben met anderen en zoveel mogelijk zelfstandig kunnen leven. Een inkomen om van rond te komen is daarvoor belangrijk.

Wat zijn onze doelen?

Versterken bestaanszekerheid
We versterken de bestaanszekerheid van inwoners om armoede zoveel mogelijk te doorbreken.

Wat gaan we ervoor doen?

Preventieve aanpak armoedebeleid
Samen met partners verkennen we de stap richting een meer preventieve aanpak, in samenhang met andere lokale ontwikkelingen zoals de sociale basis en het stevig lokaal team.

Aanpak stille armoede
Meer inwoners die in stille armoede leven worden bereikt en ondersteund. Samen met partners voeren we een werkplan uit om deze inwoners tijdig te signaleren en passende hulp te bieden.

Financiële weerbaarheid van jongeren
Binnen de schuldhulpverlening besteden we extra aandacht aan jongeren. Samen met onze partners breiden we activiteiten uit op het gebied van financiële voorlichting, informatie over wat er verandert als je 18 jaar wordt en passende ondersteuning bij schulden. Daarbij zorgen we ervoor dat deze aanpak structureel wordt voortgezet.

Versterken basisvaardigheden
Inwoners met verminderde basisvaardigheden krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben om zelfstandig(er) deel te nemen aan de samenleving. Partners herkennen signalen van beperkte basisvaardigheden tijdig en verwijzen inwoners gericht door naar het Taalpunt.

Inzet van ervaringsdeskundigheid in het armoedebeleid
We ontwikkelen een nieuwe werkwijze waarbij ervaringsdeskundigen, onder begeleiding van Saxion, actief worden betrokken bij het armoedebeleid.

Voorkomen van huisuitzettingen
We maken met de woningbouwvereniging aanvullende afspraken over een zorgvuldige aanpak om uithuiszetting te voorkomen.

Wat zijn onze doelen?

Stimuleren inwoners tot betaald werk of participatie
We streven ernaar dat zoveel mogelijk mensen betaald werk hebben. Is dat niet mogelijk, dan stimuleren we inwoners om op een andere manier mee te doen aan de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Detachering inwoners doelgroepregister
We onderzoeken of we inwoners uit het doelgroepregister kunnen detacheren bij reguliere werkgevers.

Trajecten Uniqo Twente
We breiden Uniqo Twente uit met het aanbieden van trajecten aan inwoners die ondersteuning nodig hebben bij werk. Dit geldt bijvoorbeeld voor mensen met een uitkering en voor inwoners die moeten inburgeren.

Ambitie: Grip houden op een zorgvuldige en transparante aanpak van asiel, migratie en integratie

We nemen onze wettelijke verantwoordelijkheid en pakken de migratie- en integratieopgave zorgvuldig en transparant aan, met oog voor wat passend is bij Oldenzaal. Daarbij werken we waar mogelijk regionaal samen. Op het gebied van inburgering werken we al regionaal samen en zetten we deze samenwerking voort. Voor mensen die in Oldenzaal komen wonen, zetten we in op goede integratie en zo snel mogelijk zelfstandig meedoen in de samenleving.

Wat zijn onze doelen?

Nieuwe inwoners krijgen ondersteuning bij hun integratie, zodat zij zo snel mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving
Mensen die in Oldenzaal komen wonen, helpen we om zo snel mogelijk mee te doen in de samenleving, bijvoorbeeld door de taal te leren, te werken of op een andere manier te participeren.

Wat gaan we ervoor doen?

Integratie statushouders
Inburgeringstrajecten worden doorontwikkeld, zodat deze beter aansluiten bij het perspectief van de deelnemers. Daarbij krijgt interculturele communicatie een grotere en meer structurele rol.

Wat zijn onze doelen?

Uitvoeren wettelijke taken
We voeren al onze wettelijke taken voor de opvang en huisvesting van migratiedoelgroepen (asiel, statushouders en opvang van Oekraïners) uit, passend bij de mogelijkheden en draagkracht van Oldenzaal. Hierbij houden we zelf de regie.

Wat gaan we ervoor doen?

Invulling opvang asielzoekers
We onderzoeken hoe we invulling kunnen geven aan de opvang van asielzoekers, passend bij de mogelijkheden en draagkracht van Oldenzaal. Daarvoor onderzoeken we zorgvuldig welke vormen van opvang het beste aansluiten bij de behoefte van de gemeente, de wettelijke opgave en de leefomgeving van inwoners. We houden daarbij zelf de regie. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties betrekken we actief bij dit proces via een participatietraject.

4.5.2 Beleidsindicatoren programma 5

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2025	0,00		5,50	6,70	DUO / Ingrado
2	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2025	29		26	25	DUO / Ingrado
3	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2025	1,7%		2,1%	2,1%	DUO / Ingrado
4	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 64 jaar	2025	1.059,4		889,3	749,8	CBS / LISA
5	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2023	1,00%		1,00%	1,00%	CBS / Jeugdmonitor
6	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2024	4,00%		5,00%	4,00%	CBS / Jeugdmonitor
7	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2024	74,7%		74,1%	73,6%	CBS
8	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2024	1,00%		2,00%	2,00%	CBS / Jeugdmonitor
9	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000	2025	190,4		268	189,3	CBS
10	Lopende reïntegratie-voorziening	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2025	242,4		254,8	222,1	CBS
11	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	12,8%		12,6%	13,9%	CBS
12	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2025	1,3%		1,3%	1,0%	CBS
13	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2025	0,2%		0,4%	0,3%	CBS
14	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	2025	940		797	716	GMSD

De verplichte beleidsindicatoren geven inzicht in de maatschappelijke effecten van het gemeentelijk beleid en maken vergelijking met andere gemeenten mogelijk. De gegevens zijn afkomstig van landelijke registraties en worden gepubliceerd via Waarstaatjegemeente.nl.

1. Absoluut verzuim
Deze indicator geeft het aantal leerlingen per 1.000 leerlingen weer dat niet staat ingeschreven op een school, terwijl dit wel verplicht is. De gegevens zijn afkomstig van DUO en Ingrado.

2. Relatief verzuim
Deze indicator geeft het aantal leerlingen per 1.000 leerlingen weer dat ongeoorloofd afwezig is van school. De gegevens zijn afkomstig van DUO en Ingrado.

3. Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)
Deze indicator geeft het percentage leerlingen in het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs weer dat het onderwijs verlaat zonder startkwalificatie. De gegevens zijn afkomstig van DUO en Ingrado.

4. Banen
Deze indicator geeft het aantal banen per 1.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar weer. De gegevens zijn afkomstig van CBS en LISA.

5. Jongeren met een delict voor de rechter
Deze indicator geeft het percentage jongeren van 12 tot en met 21 jaar weer dat vanwege een delict voor de rechter is verschenen. De gegevens zijn afkomstig van het CBS en de Jeugdmonitor.

6. Kinderen in een uitkeringsgezin
Deze indicator geeft het percentage kinderen tot 18 jaar weer dat opgroeit in een gezin met een bijstands-, arbeidsongeschiktheids- of werkloosheidsuitkering. De gegevens zijn afkomstig van het CBS en de Jeugdmonitor.

7. Netto arbeidsparticipatie
Deze indicator geeft het percentage van de beroepsbevolking weer dat betaald werk heeft. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

8. Werkloze jongeren
Deze indicator geeft het percentage jongeren van 16 tot en met 22 jaar weer dat werkloos is. De gegevens zijn afkomstig van het CBS en de Jeugdmonitor.

9. Personen met een bijstandsuitkering
Deze indicator geeft het aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners weer. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

10. Lopende re-integratievoorzieningen
Deze indicator geeft het aantal lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners van 15 tot en met 64 jaar weer. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

11. Jongeren met jeugdhulp
Deze indicator geeft het percentage jongeren tot 18 jaar weer dat jeugdhulp ontvangt. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

12. Jongeren met jeugdbescherming
Deze indicator geeft het percentage jongeren tot 18 jaar weer dat een maatregel voor jeugdbescherming ontvangt. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

13. Jongeren met jeugdreclassering
Deze indicator geeft het percentage jongeren van 12 tot en met 23 jaar weer dat jeugdreclassering ontvangt. De gegevens zijn afkomstig van het CBS.

14. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo
Deze indicator geeft het aantal inwoners per 10.000 inwoners weer dat gebruikmaakt van een maatwerkvoorziening vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De gegevens zijn afkomstig van de GMSD.

4.5.3 Exploitatie overzicht programma 5

(bedragen x €1.000)

Maatschappelijke ondersteuning		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	72.202	70.256	67.830	67.849
	Baten	14.552	15.066	14.862	14.875
Saldo exclusief reserves		**-57.650**	**-55.190**	**-52.968**	**-52.973**
Reserves	Onttrekking	49	49	49	49
	Storting	2.727	1.377	166	166
Saldo reserves		**2.678**	**1.328**	**117**	**117**
Saldo inclusief reserves		**-54.972**	**-53.862**	**-52.850**	**-52.856**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.5.4 Taakvelden programma 5

-

Overzicht baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)

P5

Maatschappelijke ondersteuning	Taakveld	Taakveld	2027	2028	2029	2030
Lasten	T41	Openbaar basisonderwijs	-197	-198	-197	-197
	T42	Onderwijshuisvesting	-3.813	-3.048	-1.579	-1.670
	T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.224	-2.032	-2.027	-2.033
	T61	Samenkracht en burgerparticipatie	-7.808	-7.337	-6.986	-6.892
	T621	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-1.338	-1.340	-1.338	-1.338
	T622	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-638	-655	-655	-655
	T623	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-305	-306	-305	-305
	T63	Inkomensregelingen	-13.867	-13.865	-13.753	-13.757
	T64	Begeleide participatie	-8.503	-8.072	-7.595	-7.602
	T65	Arbeidsparticipatie	-1.738	-1.747	-1.747	-1.748
	T660	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-1.529	-1.531	-1.529	-1.529
	T6711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-5.502	-5.502	-5.502	-5.502
	T6712	Begeleiding (WMO)	-4.066	-4.066	-4.066	-4.066
	T6713	Dagbesteding (WMO)	-1.696	-1.696	-1.696	-1.696
	T6751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-658	-658	-658	-658
	T6752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-10.146	-10.020	-10.018	-10.019
	T6762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-4.115	-4.116	-4.115	-4.115
	T6763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-115	-115	-115	-115
	T6791	PGB Wmo	-454	-454	-454	-454
	T6792	PGB Jeugd	-206	-206	-206	-206
	T6812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-258	-259	-258	-259
	T6821	Jeugdbescherming	-957	-963	-959	-960
	T6822	Jeugdreclassering	-134	-134	-134	-134
	T692	Coördinatie en beleid Jeugd	-9	-9	-9	-9
	T71	Volksgezondheid	-1.927	-1.928	-1.927	-1.927
Totaal lasten			**-72.202**	**-70.256**	**-67.830**	**-67.849**
Baten	T41	Openbaar basisonderwijs	253	254	253	254
	T42	Onderwijshuisvesting	27	25	25	25
	T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.031	1.035	1.031	1.032
	T61	Samenkracht en burgerparticipatie	925	928	765	766
	T63	Inkomensregelingen	10.907	10.948	10.907	10.917
	T64	Begeleide participatie	716	719	716	716
	T6711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	555	555	555	555
	T6762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	464	473	473
	T6811	Beschermd wonen (WMO)	0	0	0	0
	T71	Volksgezondheid	138	138	138	138
Totaal baten			**14.552**	**15.066**	**14.862**	**14.875**
Saldo lasten en baten (excl reserves)			**-57.650**	**-55.190**	**-52.968**	**-52.973**

4.5.5 Beleidsdocumenten programma 5

Binnen het programma zijn de volgende beleidstukken aan de orde:

	Documentnaam	Link
1.	Visie Sociale Basis	07_+Visie+sociale+basis+-+Bijlage+Visie+sociale+basis
2.	Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2029	07_+Beleidsplan+Schuldhulpverlening+2025-2029+-+Beleidsplan+schuldhulpverlening+2025-2029
3.	Lokale samenwerking: de aanpak tegen armoede in Oldenzaal (armoedebeleid)	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/12961378/2#search=%22armoede%20in%20Oldenzaal%20armoedebeleid%22
4.	Regiovisie Jeugdhulp Twente	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10934290/2#search=%22regiovisie%20jeugdhulp%22
5.	Integraal beleidskader Sociaal Domein 2022	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10982205/2#search=%22integraal%20beleidskader%20sociaal%20domein%22
6.	Masterplan Sociaal domein (2021 - 2033)	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9894105/2/09+Masterplan+Sociaal+Domein+-+bijlage+1+Masterplan+Sociaal+Domein?connection_type=1&connection_id=5898918
7.	IHP Integraal Onderwijs Huisvestingsplan	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/9890835/2#search=%22ihp%22
8.	Beleidsplan subsidies sociaal domein	Beleidsplan Subsidies sociaal domein | Lokale wet- en regelgeving
9.	Visie sport en bewegen	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/4314845/1#search=%22visie%20sport%20en%20bewegen%22
10.	Verordening Uitvoering Jeugdwet gemeente Oldenzaal 2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/15156175/2#search=%22Verordening%20uitvoering%20jeugdwet%22
11.	Verordening Maatschappelijke ondersteuning gemeente Oldenzaal 2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/15155856/2#search=%22Verordening%20maatschappelijke%20ondersteuning%22
12.	Nota publieke gezondheid 2022-2026	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/10573107/1#search=%22nota%20publieke%20gezondheid%22
13.	Visie wonen, welzijn, zorg gemeente Oldenzaal 2024-2030	Visies en beleidsregels | Gemeente Oldenzaal
14.	Nota dierenwelzijn	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/5239588/1#search=%22nota%20dierenwelzijn%22

4.5.6 Verbonden partijen programma 5

-

Verbonden partij	Toelichting
Samen 14	Samen 14 is de overkoepelende organisatie voor de organisaties: GGD Twente, Veilig Thuis Twente (VTT) en Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp in Twente (OZJT) en voor de coalities: Twentse Koers, Samen14 en Kennispunt Twente. Samen Twente zet zich in voor gezonde, veilige en vitale inwoners van Twente.
Stadsbank Oost Nederland (SON)	De Stadsbank voert namens de gemeenten de integrale schuldhulpverlening uit. Dit geldt ook voor de preventie en nazorg activiteiten.
Stichting werkprojecten Oldenzaal	Alle Wsw-werknemers van de gemeente Oldenzaal zijn in dienst bij de Stichting Werkprojecten Oldenzaal. De Stichting Werkprojecten Oldenzaal behartigt alle Wsw dienstverbanden namens de gemeente Oldenzaal. Wsw-werknemers zijn actief binnen team Buitenbeheer en helpen met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

4.6 Financiële algemene dekkingsmiddelen

Wat houdt het programma in?

Dit programma, volgens de BBV tot het programmaplan behorende onderdeel, geeft inzicht in de baten en lasten die niet als zodanig in de verschillende programma's zijn opgenomen. Ook worden hier nieuwe beleidsvoornemens en heroverwegingen opgenomen die (vooralsnog) niet rechtstreeks aan een concreet programma toebedeeld kunnen worden. Daarvoor worden dezelfde tabellen gebruikt die u ook aantreft in de verschillende programma's. De algemene doelstelling, met betrekking tot de financiële positie van de gemeente, is het jaarlijkse streven naar een structureel en reëel evenwicht van onze (meerjarige) begroting.

4.6.1 Doelen en prestaties programma FAD

Ambitie: Financieel solide en toekomstbestendige gemeente

Wij willen Oldenzaal financieel gezond en toekomstbestendig houden. Zo kunnen we ook in de toekomst blijven investeren in een aantrekkelijke, leefbare en sociale stad. Bij financiële keuzes kijken we niet alleen naar wat vandaag nodig is, maar ook naar de gevolgen voor de komende jaren en toekomstige generaties.

Wij gaan zorgvuldig om met gemeenschapsgeld, beheersen financiële risico's en investeren alleen als dit op de lange termijn betaalbaar is. Zo houden we ruimte voor maatschappelijke ambities, belangrijke voorzieningen en een gezonde financiële positie van de gemeente.

De komende jaren staan gemeenten voor grote financiële uitdagingen. Kosten nemen toe, terwijl inkomsten onder druk staan. Daarom willen wij bewuste financiële keuzes maken, risico's beheersen en beschikbare middelen zo doelmatig mogelijk inzetten. Zo houden wij de lasten voor inwoners beheersbaar en zorgen wij voor een financieel solide basis voor de toekomst.

Wat zijn onze doelen?

Een financieel gezonde gemeente met beheersbare lasten
Wij willen de financiële positie van de gemeente gezond houden en de lasten voor inwoners zo laag mogelijk houden. Daarom gaan wij zorgvuldig om met gemeenschapsgeld, benutten wij beschikbare financieringsmogelijkheden en zorgen wij voor voldoende financiële buffers.

Wat gaan we ervoor doen?

OZB-compensatie
Wij besluiten de extra OZB-verhoging uit 2025 incidenteel te compenseren en als correctie te verwerken op de belastingaanslag 2027.

Gemeentelijke lasten beheersbaar houden
We houden de woon- en levensonderhoudslasten voor inwoners zo laag mogelijk door jaarlijks te beoordelen of onze gemeentelijke belastingen en heffingen nog passen.

Maximaal benutten van externe financieringsmogelijkheden
Wij benutten actief subsidiemogelijkheden, cofinanciering en regionale fondsen om lokale opgaven te realiseren en de druk op de gemeentelijke begroting te beperken. Deze mogelijkheden worden structureel betrokken bij investeringsvoorstellen. Het inkoop startformulier wordt hierop aangepast, zodat iedere medewerker bij het inkopen van producten of diensten bewust geattendeerd wordt op het checken van de subsidiemogelijkheden.

Toekomstbestendige reserves als weerstandsvermogen
De gemeente houdt voldoende reserves als weerstandsvermogen aan om financiële schokken op te kunnen vangen.

Wat zijn onze doelen?

Financiële sturing, transparantie en verantwoording versterken
Wij willen beleid, geld en maatschappelijke effecten beter met elkaar verbinden. Daarnaast willen wij financiële informatie begrijpelijk en toegankelijk maken voor de gemeenteraad en inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Kwaliteit van besluitvormingsdocumenten
Raadsmemo's, infobrieven, collegeadviezen en raadsvoorstellen worden zoveel mogelijk zelfstandig leesbaar opgesteld. We passen de formats voor collegeadviezen, raadsvoorstellen, raadsmemo's en infobrieven aan. Hierin wordt standaard aandacht besteed aan maatschappelijke inbreng, integraliteit, participatie, communicatie, financiën, coalitieakkoord en toetsen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Financiële transparantie en begrijpelijke verantwoording vergroten
Inwoners en gemeenteraad krijgen beter inzicht in de financiële gevolgen van beleid, investeringen en alternatieven. Financiële informatie wordt begrijpelijk, toegankelijk en inzichtelijk gepresenteerd via onze begrotingsapp en via de Stem van Oldenzaal.

Wat zijn onze doelen?

Verantwoord investeren en financiële risico's beheersen
Wij willen financiële keuzes maken die ook op de lange termijn betaalbaar zijn. Daarom zorgen wij voor inzicht in kosten, risico's en dekking en wegen wij investeringen zorgvuldig af.

Wat gaan we ervoor doen?

Structurele dekking als norm voor nieuw beleid
Nieuwe beleidsinitiatieven, pilots en projecten worden alleen gestart wanneer vooraf per fase inzicht bestaat in de structurele financiële gevolgen en de wijze waarop deze duurzaam kunnen worden gedekt. We realiseren ons dat er soms incidentele middelen nodig zijn om tot dit inzicht te komen en bouwen daarom go – no go momenten in waarop na iedere fase kan worden besloten om door te gaan of te stoppen met een beleidsinitiatief, pilot of project.

Investeren met oog voor de totale (levensduur) kosten
Bij investeringsbeslissingen worden niet alleen de aanschaf- of bouwkosten beoordeeld, maar ook beheer-, onderhouds-, exploitatie- en vervangingskosten gedurende de gehele levensduur van een voorziening.

4.6.2 Beleidsindicatoren FAD

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	2026	397	394	439	CBS
2	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2026	1.002	966	1.000	COELO
3	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2026	1.046	1.004	1.095	COELO

-

4.6.3 Exploitatie overzicht FAD

(bedragen x €1.000)

Financiele algemene middelen		2027	2028	2029	2030
Exploitatie	Lasten	26.152	23.764	22.900	23.679
	Baten	98.878	97.731	96.565	96.840
Saldo exclusief reserves		**72.726**	**73.967**	**73.665**	**73.161**
Reserves	Onttrekking	167	167	167	167
	Storting	5.970	2.479	1.928	213
Saldo reserves		**5.803**	**2.312**	**1.761**	**46**
Saldo inclusief reserves		**78.529**	**76.279**	**75.426**	**73.207**

In bovenstaande tabel laten we zien welke nieuwe beleidsmaatregelen we opnemen in deze programmabegroting. In hoofdstuk 3 Financiën lichten we de financiële gevolgen verder toe.

4.6.4 Taakvelden FAD

-

Overzicht baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)

FAD1

Financiele algemene middelen	Taakveld	Taakveld	2027	2028	2029	2030
Lasten	T03	Beheer overige gebouwen en gronden	-597	-136	-135	-134
	T04	Overhead	-23.253	-22.525	-22.755	-22.629
	T05	Treasury	-729	-1.030	-1.019	-1.009
	T061	OZB woningen	-411	-412	-411	-411
	T062	OZB niet-woningen	-54	-54	-54	-54
	T064	Belastingen overig	-3	-3	-3	-3
	T07	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	1.678	1.855	803	-112
	T08A	Overige baten en lasten	-2.755	-1.431	701	701
	T09	Vennootschapsbelasting (VpB)	-28	-29	-28	-28
Totaal lasten			**-26.152**	**-23.764**	**-22.900**	**-23.679**
Baten	T03	Beheer overige gebouwen en gronden	7	213	212	213
	T04	Overhead	372	372	372	372
	T05	Treasury	1.050	1.091	1.296	1.531
	T061	OZB woningen	5.023	6.666	6.640	6.647
	T062	OZB niet-woningen	5.843	5.866	5.843	5.849
	T064	Belastingen overig	109	109	109	109
	T07	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	85.042	81.977	80.661	80.687
	T08A	Overige baten en lasten	1.431	1.437	1.431	1.433
Totaal baten			**98.878**	**97.731**	**96.565**	**96.840**
Saldo lasten en baten (excl reserves)			**72.726**	**73.967**	**73.665**	**73.161**

4.6.5 Beleidsdocumenten FAD

-

	Documentnaam	Link
1.	Controleprotocol 2024	08+Controleprotocol+2024+en+Normenkader+2024+-+Bijlage+Controleprotocol+Oldenzaal+2024
2.	Nota afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen 2025	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/15155826/2#search=%22afschrijvingsbeleid%20en%20waarderingsgrondslagen%202025%22
3.	Financiële verordening gemeente Oldenzaal 2023	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/13617381/2#search=%22financi%C3%ABle%20verordening%22
4.	Treasurystatuut Oldenzaal 2018	Treasurystatuut Oldenzaal 2018 | Lokale wet- en regelgeving
5.	Nota reserves en voorzieningen 2020	https://oldenzaal.notubiz.nl/document/8469554/2#search=%22nota%20reserves%20en%20voorzieningen%22
6.	Beleidskader Verbonden Partijen 2012	201100552_2

4.6.6 Verbonden partijen FAD

-

Verbonden partij	Toelichting
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)	Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT) is gestart als een samenwerking tussen een aantal gemeenten. In 2013 is Oldenzaal toegetreden. Belastingen heffen en innen is een ingewikkelde taak met erg veel regels. Het GBT neemt deze taak van ons over, zodat we minder kwetsbaar zijn op dit gebied en we de zaken rondom heffing efficiënter kunnen regelen.
Enexis Holding	Enexis Holding NV draagt bij aan het realiseren van een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam regionaal energienetwerk. Enexis Holding N.V. zet in op duurzaamheid en innovatie en werkt toe naar een CO2-neutrale energievoorziening en het behouden van een betrouwbare en betaalbare energie-infrastructuur.
BNG Bank	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. BNG levert financiële diensten, onder andere kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.